ORAS

Debesuota, lietus popiet ar vakare. Saulė teka — 6:30; leidžiasi — 5:37.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CA nal 6-850[illegible]
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVIII. | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Antradienis, Vasario-February 27 d., 1951 | Price 5c | No. 49

250,000 J. A. VALSTYBIU KARIU KOREJOJE

DAUGIAU LIETUVIŲ ATVYKSTA AMERIKON

Apie vasario 28 d. laivu "General Taylor" į New Yorką atvyksta šie lietuviai tremtiniai:

Aukštuolis, Jonas, Anna, Sosis, Eugen. Jie apsigyvens — 5321 S. 33rd St., Omaha, Nebr.

Banaitis, Irena, Donatas, Irena — 542 Lorimer St., Brooklyn 11, N. Y.

Bardzilauskas, Juozas, Franciska, Josef —M. C. 30, Warren, Ohio.

Bepirštis, Albinas, Elena — 2105 25th St., Detroit 16, Mich.

Bulkaitis, Julija, Eimutis — 2733 23rd St., Detroit 16, Mich.

Briedis, Anastazija, Petronelė — 139 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

Daneris, Otonas, Teresė, Biruta - O. — 174 W. Eight St., So. Boston, Mass.

Danieliutė, Bronislava — 2825 W. Atlantic St., Philadelphia, Pa.

Gudavičius, Pranas, Vanda— 18 Ridgeway Ave., W. Orange, N. J.

Jakimčienė, Paulina — 2513 S. Maine, Rockford, Ill.

Jurkevičius, Vincas, Marija, Gerda, Jonas, Hildegard, Imgard — 4157 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.

Gudavičiūtė, Danutė — 18 Ridgeway Av., W. Orange, N. J.

Jankevičius, Antanas — 429 Carson St., Pittsburgh 4, Pa.

Kačionytė, Irena — 87 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Konstaitis, Jonas, Marija — 228 Bellevue St., W. Roxbury, Mass.

Kronienė, Marija — 1 Valley Rd., Stamford, Conn.

Martyšius, Jonas, Emilija, Emilija, Danguolė — 108 Winslow Ave., Norwood, Mass.

Mikalauskas, Valerijonas — 149 Madison Ave., New York 16, N. Y.

Naumanas, Mikalojus, Ona— 118 N. Center St., Pottsville, Pa.

Panka, Julius — 2515 53rd St., Kenosha, Wisc.

Polekauskas, Petras — 82 Charter Oak Ave., Hartford, Conn.

Skudis, Marinke — 369 E. Crowford Ae., Connellsville, Pa.

Slivinskas, Juozas, Elzbieta, Regina-N., Elizabeth-L. — 55 New Haven Ave., Waterbury, Conn.

Slyteris, Jurgis, Petronelė, Maistavičius, Herman — 40½ Savin St., Norwood, Mass.

Trumpjonas, Vilius, Maria, Vilius, Angelika, Arvidas — Connellsville, Pa.

Verbyla, Juozas, Marijona, Juozas — 859 First St., S. Boston, Mass.

Ziupka, Stasys — 5837 Freshpond Rd., Maspeth, L. I., N. Y.

BALF Centras

Penkių metų mokslinimas laikraštininkams

LONDONAS, Anglija. — Čia susirinko žymių dienraščių leidėjai ir unijų atstovai. Svarstyta klausimai susiję su reikalavimais, kad asmenys, norį dirbti redaktorių ir reporterių darbą, turėtų baigti 5 metų skiriamą šiai profesijai kursą. Baigusiem kursą būtų duodami diplomai, kaip jie yra duodami kitų šakų profesionalams.

Čekai rado "sąmokslą"

PRAHA, Čekoslovakija. —Čekoslovakijos komunistinis prezidentas Klement Gottwald paskelbė, kad krašte "sąmokslas", operavęs jau penkerius metus, sugretinti Čekoslovakiją su Vakarais. Sąmokslui ąadovavęs V. Clementis, dabar dingęs, ir kiti.

Gottwald pasmerkė Clementis'ą ir kitus, kaip "krašto išdavikus ir sąmokslininkus". Iš Gottwaldo pareiškimo daroma išvados, kad Clementis yra areštuotas.

Plikiams gera naujiena

NEW YORK, N. Y. — Albert Roberts, United Research Laboratories of Philadelphia prezidentas pasakoja, kad jogei naujas hormonas išauginęs plaukus dviems vyrams, kurių galvos buvo plikos per penkerius metus.

Tas harmonas, sako Roberts, pradėta trinti šiems vyrams plikose galvoje vietose prieš 5 savaites. Dabar plaukai tose vietose jau užaugę apie porą colių ilgio.

Tenka tačiau atminti, kad kart kartėmis praeity panašių pareiškimų buvo daryta, vienok jie dėtos į juos vilties nepateisino.

Egipto kaliniai grandiniais sukaustyti

CAIRO, Egiptas.—Egipto kalėjime Tura laikoma 5,000 kalinių — galvažudžių, banditų ir kitokių nusikaltėlių. Visiems jiems tenka nešioti grandiniai.

Kai jie patenka į kalėjimą, tai iš karto jų grandiniai sveria septynis svarus. Su laiku grandinių sunkumas sumažinamas, ir pagaliau seniesiems kaliniams tenka nešioti tik dviejų svarų grandiniai.

Kalėjimą prižiūri 1,000 kareivių ir 45 karininkai. Kalėjimo įnamių sveikata rūpintis yra 5 daktarų ir 50 slaugių štabas.

Vyskupas grasina cenzūra

BOSTON, Mass. — Bostono katalikų arkivyskupas Richard J. Cushing parašė straipsnį laikraščiui "The Boston Sunday Advertiser".

Straipsnis kritikuoja kai kurias televizijos programas. Arkivyskupui nepatinka jo vadinamos "programos su sugestijomis". Jis įspėja, kad tokios programos gali susilaukti cenzūros.

Kanadoje darosi šilčiau

MONTREAL, Canada.—Profesorius F. K. Hare praneša, jogei Kanados klimatas per paskutiniuosius 75 metus pasidaręs šiltesnis, bendrai imant, 3 laipsnius. Jisai sako, jeigu oras Kanadoje darysis ir toliau šiltesnis, tai į tūkstantį metų Kanadoje būsiąs toks klimatas, kad ir jos šiaurėje bus galima be didelio sunkumo gyventi.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Amerikos kariai Korėjoje bando atstatyti apvirtusią ant kelio priekabą.

Kontrabanda apmokanti šnipinėjimą

BONN, Vokietija. — Vakarų Vokietijos pareigūnai pasakoja, kad komunistų diriguojami vokiečiai iš Rytų gabena kontrabandos keliais įvairias reikmenes į Vakarų Vokietiją.

Tos reikmenės — kaip nylonai, fotografiniai aparatai, keramika — Vakarų Vokietijoje parduodamos. Gauti už jas pinigai vartojami komunistų veiklai vakarų Vokietijoje finansuoti.

Pabėgo iš Vengrijos rusų lėktuvu

KEHEIM, Vokietija. — Du Vengrijos oro pajėgose tarnavę mechanikai, gelbėdamiesi nuo aešto, pasigavo rusų lėktuvą ir juo išskrido užsienin. Jie norėjo skristi į Lintz miestą Austrijoje, bet paklydo ir atskrido į Vakarų Vokietiją. Čia jiems teko nusileisti kviečių laike ir lėktuvas tapo apdaužyas.

Subnarinas medžiotojas kitų submarinų

WASHINGTON, D. C.—Pranešama, kad JAV laivynas pasiųs tarnybai pirmą savo "antisubmariną". Tai yra pavandeninis laivas priešo submarinams medžioti. Jo konstrukcija, įrengimas ir kiti dalykai laikomi slaptybėje. Tik tiek paskelbta, kad jis yra 195 pėdų ilgio.

Jo įleidimas į vandenį įvyks mieste Groton, Conn.

Parlamento nariai vyks į Rusiją

COPENHAGEN, Danija. — Grupė Danijos parlamento narių priėmė Sovietų pakvietimą atlankyti Rusiją gegužės mėnesį.

Susilaukė staigmenos

BALTIMORE, MD. — Ponia Harriet Pappas, 28 metų, laukė savo naujagimių kūdikių. Moteris tikėjosi pagimdyti dvynukus.

Praėjusį šeštadienį garnys jai atnešė naujagimius, bet ne du, o keturius. Naujagimiai yra du berniukai ir dvi mergaitės. Tai buvo pp. Pappas nemaža staigmena.

Vėliausios Žinios

★

—Streikas pakrikdė Paryžiuj susisiekimą busais ir požemio keliais.

—Komunistų partija Slovakijoje išmetė iš savo eilių šimtus narių. Daugelis jų areštuota.

—Komunistų dominuojamos United Electrical Workers unijos sekretorius Julius Emspak rastas kaltas kaip paniekinęs kongresą. Jam gresia bausmė sėdėti kalėjime 1 metą ir pinigais užsimokėti iki $10,000.

—Pirmadienį prasidėjo nagrinėjimas bylos, iškeltos Puerto-rikiečiui Oscar Collazo, 37 m. Jis kaltinamas pasikėsinimu nužudyti prez. Trumaną 1950 m. lapkričio 1 dieną.

—Dėl kviečių trūkumo Čekoslovokijoj racionuojama duona.

—Pranešama, jogei britai ir amerikiečiai stato lėktuvams daržines po žeme Kanalo Zonoje.

—Trys komunistų divizijos Korėjoj paspruko iš talkininkų spąstų ir pasitraukė į kalnus dėka to, kad prakiurę keliai trukdo talkininkų judėjimą.

—Amerikietis bus vyriausias Europos valstybių laivynų komanduotojas. Britas komanduos laivyną Britanijos vandenyse.

—Oscar Collazo teismui prisaikintaisiais teisėjais išrinkta 10 moterų ir 2 vyrai.

—Prieš kurį laiką Britanija prašė JV leisti Hong Kongui laisvesnę prekybą su Kinija. JV nesutiko tai padaryti.

—Dvi bandos žąsų pastebėtos skrendant Kanados link. Kalbama apie pavasarį.

—48% Korėjoje yra JAV, 52% karių kitų tautų, ir šių dauguma pietų korėjiečiai.

—Farmų organizacijų vadai kalba apie kritišką trukumą žemės ūkiui darbininkų.

Indija ir Pakistanas pasirašė sutartį

KARACHI, Pakistanas.— Indija ir Pakistanas pasirašė prekybos sutartį vieneriems metams. Svarbiausios reikmenės, kurias sutartis liečia, yra anglis, plienas, audiniai ir cementas Indijoje. O Pakistano reikmenės yra vietos kanapė (juta), medvilnė ir javai.

Tuojau pastebėtas sutarties pasirašymo išdavas yra toks, kad Pakistano medvilnės kaina pakilo iki $60.00 "maundui", kuomet pirma "maundo" kaina tesiekė tik $48.00.

Olandų valdžios krizė tęsiasi

HAGA, Olandija. — Maximilien Paul Leon Steenberghe, Katalikų Liaudies Partijos narys, painformavo karalienę Julijaną, kad jam nepavyko suorganizuoti ministerių kabinetą.

Steenberghe nepasisekimas svarbiausia parėjęs nuo to, kad jo pastangoms sudaryti koalicinę iš penkių partijų vyriausybę buvusi priešinga Darbo Partija.

Dr. Willem Drees, Darbo Partijos vadas, rezignavo iš premjero pareigų sausio mėnesį.

Okupacija trukdo Vokietijos atsistatymą

BONN, Vokietija. — Aukštas vakarų Vokietijos pareigūnas šiomis dienomis pareiškė, kad okupacinių jėgų kontrolė trukdo Vokietijos ekonominiam gyvenimui atsistatyti. Geležis ir plienas, kemikalai, sintetinė guma ir gazolinas tebekontroliuojami, arba neleidžiami vartoti.

Net šiuo metu viena svarbi įmonė yra ardoma ir bus išgabenta į Angliją, nurodė tas pareigūnas. Sunku šitokioj aplinkoj kraštui atsigriebti.

Skrenda nuolat į šiaurės ašigalį

Eielson Oro Pajėgų Bazė, Aliaska. — Ne taip seniai, dar mūsų pačių dienomis, tik skaityti apie kelionę į šiaurės ašigalį buvo vietomis šiurpu.

O dabar iš šios bazės kone kas antrą dieną lėktuvas skrenda į šiaurės ašigalį. Ir ta 3,500 mylių kelionė ir sugrįžimas pasidariusi tiek įprasta, kad, lėktuvui sugrįžtant, pasilikusieji bazėje jau nebebėga į aikštės pakraštį jo pasitikti. Nuo 1947 m. iki šio laiko atlikta daugiau kaip 400 tokių skridimų.

Siulo Petain'ui užuovėją Ispanijoj

MADRIDAS, Ispanija.—Ispanijos diktatorius Francisco Franco siūlo maršalui Petain'ui prieglaudą Ispanijoj. Esą čia Petain galėtų rasti ramią užuovėją kol audros Prancūzijoje nenurims.

Maršalas Petain dabar yra kalėjime, nuteistas šia bausme visam savo amžiui už krašto išdavystę Antrojo pasaulinio karo metais.

PLANUOJA SUGRĄŽINIMĄ SENIAU TARNAUJANČIŲ

Komunistų jėgos vis stumiamos atgal

Verčia komunistu būti

Neseniai pabėgęs iš Rumunijos valdžios pareigūnas pasiekė Paryžių. Jisai pasakoja, kad Rumunų-Rusų Sąjunga priskaitanti 4,000,000 narių ir turi krašte 17,000 klubų. Rumunijos gyventojams apsimoką stoti į tuos klubus. Kas jiems nepriklauso, tiems sunku gauti maisto korteles, butų privilegijas ir sunkų darbą gauti.

Rumunijos miestų vardai pakeičiami į rusiškus vardus. Pvz. miestas Brasov tapo pavadintas "Stalinu". Tačiau žmonės teberašo "Brasov", nors taip užadresuotus laiškus paštas grąžina atgal.

Rusų kalba, tarpe kitų svetimųjų kalbų Rumunijoje, dabar stovi pirmoje vietoje.

Žmonės, nepakęsdami komunistų propagandos arba nuobodžiaudami ja, vis labiau ieško susiraminimo tikyboje.

Komunistų aviacija rodo daugiau veiklumo

TOKIJO, Japonija. — Praėjusios savaitės gale aštuoni komunistų lėktuvai užpuolė keturis amerikiečių didžiuosius bombonešius. Vieno bombonešio patrankos operuotojas sako, jogei jisai užgavęs priešo lėktuvą.

Komunistų lėktuvai užpuolė amerikiečius, kai šie išmetė 16,000 tonų bombų į Poyongyang, šiaurės Korėjos sostinę. Amerikiečių bombonešiai nenukentėjo.

Tai vis patyrimai

AUCKLAND, Naujoji Zelandija. — Ivan Dunkley, 44 m., sausio mėnesio 31 d. norėjo užsidirbti daugiau pinigo. Todėl, kaip laivo darbininkas, jis dirbo ne tik dieninę, bet ir naktinę pakaitą laivo sandėly — šaldytuve.

Išdirbęs 15 valandų paeiliui, jis atsisėdo pailsėti ir užsnūdo. Kai pabudo, tai pamatė, kad yra šaldytuve užrakintas.

Beldimas ir kitokios priemonės įspėti laivo įgulą, kad jis yra uždarytas, Dunkley'ui nieko nepadėjo.

Tik po 16 dienų, jau laivui plaukiant jūroje jo karininkas atidarė šaldytuvo duris, patikrinimą darydamas. Rado Dunkley pusgyvį prie durų. Dunkley, būdamas šaldytuve, maitinosi skardinėse užtiktu maistu.

Sakosi, šaldytuvuose daugiau niekuomet nebedirbsiąs.

Windsor kunigaištienei padaryta operacija

NEW YORK, N. Y. — Buvusio Anglijos karaliaus, dabar Windsoro kunigaikščio žmonai (buv. Wallis Warfield iš Baltimorės) New Yorke padaryta operacija. Ją atliko Dr. Henry Wisdom Cave, Amerikos chirurgų sąjungos prezidentas.

Kokia operacija buvo padaryta, nepaskelbta.

WASINGTON, D. C. — Gen. Omar N. Bradley pirmadienį darė pranešimą kongreso ginkluotųjų jėgų komitetui. Klausinėjamas kongresmanų, jis pareiškė, kad Korėjoje Jungtinių Valstybių sausumos karių esama ne mažiau, kaip 250, 000. Čia neįskaitoma aviacija ir laivyno jėgos.

Vienas kongresmanas pareiškė norą tikslesnių skaičių gauti. Gen. Bradley paaiškino, jogei nenoris skelbti visai tikslių skaičių, nes jie galį būti svarbūs priešams.

Duodamas paaiškinimų, gen. Bradley pasakė, jogei Armija mato svarbą rotacinei sistemai Korėjoje įvesti. Kitaip sakant, planuojama seniau tarnaujančius fronte karius ištraukti, o jų vieton gabenti naujų karių. Bet tai įvykdyti nebūsią greitai galima.

. . .

TOKIJO, Japonija. — Korėjoj talkininkai stūmė priešą atgal 35 mylių fronte. Kai kur komunistai bėgo panikoj. Tačiau talkininkai žengė pirmyn itin poval. Ir viena lėtumo priežastis buvo vietomis neišbrendamas purvas.

Bendrai šiaurės korėjiečiai vienur kitur paliovė rodę pasipriešinimą. Kinai laikėsi atspariau.

Vakarų fronte tankų ir pėstininkų dalinys pirmadienį persikėlė Han upę, apšaudė kurį laiką priešus, o po to vėl sugrįžo pas savuosius.

Amerikos lėktuvai pirmadienį atliko 450 skridimų (sorties), sudaužė daugiau kaip 100 priešo vežimų ir numetė 190 tonų bombų į Pyongyangą (šiaurės Korėjos sostinę) ir kelis kitus miestus.

Pastebi komunistų žiaurumus Korėjos kare

MUNMANG, Korėja. — Korėjos karo fronte, į pietų vakarus nuo miesto Wonju, Amerikos kariai tarp medžių pastebėjo mergaitės galvą.

Arčiau priėję pamatė, kad mergaitė nužudyta. Ji buvo visai jaunutė. Netoliese kareiviai rado neužkastą duobę, kurioje buvo sumesta dar 11 lavonų, jų tarpe du vaikai senumo apie 12 metų kiekvienas.

Visų užmuštųjų rankos buvo surištos ir visi jie buvo nušauti iš užnugario. Pagal jų aprangą spręsta, kad jie buvę pasiturinčios korėjiečių šeimos nariai.

Aplinkui žemė atrodė kasinėta, taigi manoma, kad daugiau nužudytų korėjiečių buvo ten palaidota.

Nenori aukštų kainų mokėti

NEW YORK, N. Y.—Apskaičiuojama, kad apie 1,000,000 svarų New Yorko apylinkėje paruoštos mėsos laikoma sandėliuose. Publika neperkanti jos dėl aukštų mėsos kainų. Publikos susilaikymas nuo pirkimo atrodo kaip koks aukštųjų kainų boikotas.

LAISVĖ arba MIRTIS

Vasario šešioliktosios minėjimas Detroite. — Stanislovas ir Valeria Kreuchunai aukoja $500. — Laisvės Mobilizacijos Vajui suaukota $2,392.85. — Aukos tebeplaukia. — U. S. senatoriaus Homer Fergusono prolietuviškoji kalba. — Puošnus minėjimas. — Tūkstantinė dalyvių minia. — Rezoliucijos. — H. Fergusono kalba Voice of America programoje

DETROIT, Mich. — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukakties minėjimas įvyko vasario 18 d. didžiulėje ir puošnioje Western High School salėje.

Minėjimą atidarė ir įžangos žodį tarė Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos pirmininkas M. Šimonis.

Sudaromas garbės prezidiumas. Jin įeina: U. S. Senatorius H. Ferguson, teisėjas Daniel Healy, prof. Dr. A. Damušis, DLOC Valdybos pirmininkas ir ALRK Federacijos pirmininkas M. Šimonis, ALT narys E. Paurazienė, VLIKo atstovas prof. Dr. P. Padalskis, teisėjas J. Uvick, Radijo Balso Valdybos pirmininkė Helen Rauby, Socialdemokratų skyriaus pirmininkas J. Pilka, Tautinės Sandaros skyriaus pirmininkas F. Motuzas ir Tautinės Sąjungos skyriaus pirmininkas agr. A. Gilvydis.

Programos vedėju prašomas Dr. P. Padalskis. Pagerbiami žuvę dėl Lietuvos laisvės.

Svečias iš Clevelando, buv. VLIKo narys Dr. A. Damušis kalba apie tremties prasmę, kviečia iš tremties pasisemti patyrimo ir visą tai, kaip gyvą kapitalą, skirti atstatomai Lietuvai.

Atvykęs US sen. H. Ferguson, teisėjo D. Healy lydimas, sutinkamas plojimais.

H. Fergusono kalbos motto: laisvė arba mirtis. Tai gilaus turinio kalba, kurioje realūs pasaulio politikos faktai perpinti su idealistiniu pradu, kur nuolat skamba Lietuvos vardas, kaipo nepalaužiamos kovotojos dėl savo teisių ir savo laisvės. Senatoriaus kalba nuolat pertraukiama plojimais. Senatorius akcentuoja, kad JAV kaipo pasaulio laisvės saugotojos siekimas yra iškovoti laisvę pavergtiesiems. Senatoriui įteikiama dovana: knyga Lithuania through the Ages (Dr. A. Šapokos) ir pirmame tos knygos puslapyje jis randa tos knygos motto, kuris paimtas išreikšti visą tragiškąją ir didvyriškąją Lietuvos istoriją. Tai Patricko Henry 1775 m. tarti žodžiai: As for me, give me liberty, or give me death. Senatorius vėl grįžta prie mikrofono. Jis sujaudintas, nes jo kalbos motto ir visos lietuvių tautos istorijos motto taip stebėtinai sutapo. Kai jis apleidžia salę, publika jį palydi aplodismentais ir valiavimais. Kartu su Dr. P. Padalskiu kartojame: įsigijome draugą Washingtone; draugą, reikalingą mūsų laisvės bylai...

Pagarsinama Michigano gubernatoriaus deklaracija, skelbianti vasario 16 d. Lietuvos Respublikos diena (Teisėjas J. Uvick) ir rezoliucijos, kurios bus nusiųstos vyriausybės ir senato atstovams, reikalaujant judinti Lietuvos bylą (E. Paurazienė).

Aukų rinkimo metu pagarsinama, kad detroitiečiai Stanislovas ir Valeria Kreuchunai (4331 Trumball) aukoja Laisvės Mobilizacijos vajui 500 dolerių. Dėl S. Kreuchuno ligos jie negalėjo asmeniškai atvykti minėjiman. Kilnus ir retas tėvynės meilės pavyzdys!

Aukų rinkimo metu mokytojas A. Misiūnas papasakoja, kaip buvo švenčiama vasario šešioliktoji Detroite penkių metų būvyje.

O aukos plaukia galinga versme. Rinkėjų sąrašuose dažnos dvidešimties, dešimties ir penkių dolerių aukos. Daugelis buv. tremtinių aukoja daugiau kaip savo dienos uždarbį. Štai Č. Šadeikis, aukodamas 20 dol., pažymi, kad tai jo dienos uždarbis ir jo pereitų metų nedamokėta suma už pereitų metų dienos uždarbį. Šiais metais jis tą skirtumą grąžinąs tėvynei.

Bendra aukų suma $2,392.85, kas sudaro 53% Detroitui pasiūlytos ALT Laisvės vajaus kvotos. Ar nebus tik Detroitas, imant proporcingai, laimėjęs pirmąją vietą? Visos aukos, didesnės kaip 5 dol., pagarsinamos salėje. Atskirai bus spaudoje aukotojų pilnas sąrašas. Aukos ir dabar tebeplaukia; jos siųstinos E. Paurazienės adresu. Aukos didumą juk nustato ne kišenės didumas, bet sąžinės jautrumas ir lietuviškoji sąmonė. Todėl turima vilčių, kad kas negalėjo į minėjimą atsilankyti, tesiunčia savo auką ir dabar. Tai niekad ne vėlu!

Juk ir Stanislovas ir Valerija Kreuchunai nebuvo minėjime, o jų auka spindi kaip saulė ant tėvynės laisvės aukuro.

Meninėje programos dalyje Radijo Balso Choras, muz. B. Budriūno vedamas, padainavo patriotinių dainų ir pianistas Thomas Beganski paskambino tris kompozicijas.

Bendras minėjimo įspūdis: puošnus ir kilnus. Tai tėvynės meilės šventė.

Ir štai vasario 20 d. klausą Voice of America nustebo išgirdę jau lietuviškai transliuojamą senatoriaus Homer Fergusono kalbą, pasakytą per aukščiau aprašytą Detroito lietuvių minėjimą. Taip, brangūs detroitiečiai, mikrofonas, per kurį įtakingas USA politikas kalbėjo į Detroito lietuvių, siekia kur kas toliau. Jis siekia mūsų tėvynę. Garbė tiems, kurie tuo viskuo pasirūpino. Ir garbė tiems, kurie savo aukomis remia patriotų veikėjų pastangas.

—*J. Gliaudys*

LOS ANGELES, Calif. — Charles S. Smith (jis buvo degutu išteptas ir plunksnomis apibarstytas) Tri-City ligoninėje. Jį pasigavo trys jauni vyrai ir atliko tą operaciją. Matyti, tai buvo klaida: Smith nesijaučia, kad jis būtų kam nusikaltęs, — jis į bėdą, matyti, pateko per klaidą.

Rasinės neapykantos pavojus

S. Williams, Chicago Urban League vykdomasis sekretorius, Kiwanis klube darė pranešimą apie tai, kaip jaučiasi negras Chicagoje. Jis pareiškė, jog Amerika negalėsianti išlaikyti pasaulyje savo vadovaujamojo vaidmens, kol čia amerikiečiai neatsisakysią diskriminacinės praktikos kitų rasių paniekinimo.

Williams pats yra S. Carolinos ūkininko vergo sūnus. Jis pabrėžė, jog negrams Chicagoje nelengvos gyvenimo sąlygos. Jie esą priversti dirbti sunkius ar mažiau atlyginamus darbus, nežiūrint jų sugebėjimų. Negrų gyvenimas esąs apribotas tam tikromis sritimis ir jie turį mokėti tokias nuomas, kokių tik iš jų pareikalaujama.

Flint, Mich.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas

Flinto lietuviai Nepriklausomybės Dieną paminėjo vasario 17 d. praleisdami vakarą gen. J. Černiaus šeimoje. Šeimyninėje aplinkoje ir nuotaikoje, nuoširdžiai šeimininkų vaišinami Flinto lietuviai praleido keletą mielų valandų Tėvynės temomis besišnekučiuodami. Kiek ilgesnį žodį tarė gen. J. Černius, primindamas, kad Tėvynė gyva ne tik mums—ji gyva ir visam demokratiniam pasauliui. Rašytojas Balys Gražulis paskaitė tai dienai skirtos savo kūrybos, o A. Gustaitytė padeklamavo eilėraščių.

Susirinkusieji lietuviai Tėvynę prisiminė ne vien žodžiais ir ilgesio dainomis. Laisvės Vajui tas neskaitlingas būrelis, tos kelios šeimynos, sudėjo 51 dol. Pažymėtina, kad stambiausią auką davė senosios išeivių kartos lietuvė ponia M. P.

—A. Čiočys.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"

Skaitytojų Balsai

AR NE PER DAUG?

Kai pradėjo tremtiniai važiuoti į JAV, tai jų geradariams, sudariusiems efidevitus, garantijas ir padėjusiems įsikurti, laikraščiuose pasipylė padėkos. Kiekvienas dargi dėkojo asmeniškai. Kas išsigalėjo, atvežė savo geradariams prisiminimui ir šiokių tokių dovanėlių. Pagaliau įvairiose vietose buvo suruošti padėkos vakarai su kalbomis, programomis, šokiais ir bufetais. Ten vėl iš abiejų pusių dėkota, vienų į kitų sveikatą išgerta, išsibučiuota. Ne viena degtine atmiešta ir džiaugsmo ašarėlė išlieta.

Dauguma geradarių tokių ir dar gražesnių padėkų yra verti. Jie tremtinius šelpė dar būnant tremties varge, atitraukė į šią šalį, atvykusiems visu nuoširdumu padėjo gražiai įsikurti. Dažniausiai tokių ir santykiai gražiai susiklostė. Ir toliau jie vieni kitus lanko, bendrai dalinasi džiaugsmais ir rūpesčiais.

Vienas kitas atsirado ir toks, kuris jokios padėkos nevertas. Štai žinau šeimą, kurią ne tik neatvyko iš stoties pasiimti, bet net laikinai į savo pastogę nepriėmė. Vėl viena šeima atkviesta ir tuoj susiradusi darbo ne tik savo tinginius geradarius, bet ir jų šunį aštuonis mėnesius turėjo maitinti, kol pavyko kitur susirasti pastogę. Dar viena šeima už blogai įrengtą rūsį savo geradariams moka po $85 į mėnesį nuo atvykimo dienos.

Daug tremtinių jau vieni, kiti ar net keli metai kaip Amerikoj. Viskas šiek tiek išsilygino, susidarė vienoki ar kitoki santykiai. (Kiek teko patirti, dėl tų santykių gerumo ar blogumo dažnai kaltos abidvi pusės). Bet štai ir vėl kaž kam atėjo į galvą dar kartą tremtinius ir jų geradarius patampyti už skvernų. Ir vėl siųskite po tris dolerius, nes kam tai atėjo į galvą įteikti geradariams diplomus. Rinkitės nustatytu laiku į salę, klausykitės tų pačių, visiems nusibodusių kalbų; vėl vieni kitiems fundykite, prie baro bučiuokitės ir liekite džiaugsmo ašaras. O kitais metais gal kas sugalvos medalį, ar ką panašaus, ir vėl tas pats.

Dėl vienokių ar kitokių sąlygų ne visi tremtiniai galės šią dedamą pareigą atlikti. Nuo to santykiai su kai kuriais geradariais gali tik pablogėti. Žinoma, išmintingas ir nuoširdus geradarys į tą mažavertį popierėlį nekreips dėmesio, bet gali būti ir tokių, kurie jo negavę labai susijaudins. Pagaliau, kažin ar Chicagoje yra ir salė, kuri sutalpintų visus čia gyvenančius tremtinius ir jų geradarius?

Sakoma: sviestu košės nepagadinsi. Bet kada sviesto įdedama perdaug, tai nežinia ką su ta koše daryti. Ar su šaukštu kabinti, ar ant duonos tepti?

O gal norima labdaringos organizacijos kasą papildyti? Tai taip ir sakykite. Suruoškite parengimą su gera programa, o publikos netruks. Tą parodė "Naujienų", "Draugo" ir kitų gražūs parengimai.

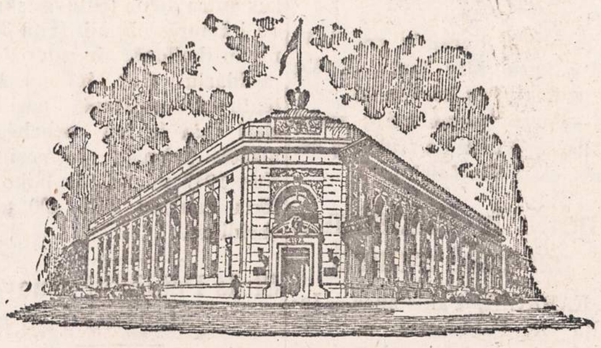
—P. Varis.

Teisingas ir Atsakomingas
PAJAMŲ TAKSŲ PATARNAVIMAS
SUTEIKIAMAS PER
OBARTUCH AND COMPANY
PER PRAEITUS 20 METŲ
2123 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois
Telefonas: VIRGINIA 7-6475

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas $28,000,000. Atsargos fondas $2,600,000.

Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoj.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

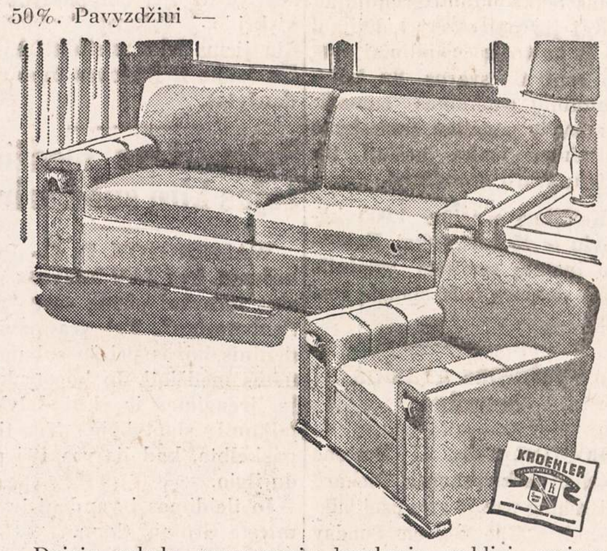
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

VASARIO BALDAI
PAS BUDRIKĄ KAINOS EINA ŽEMYN
Pasakiškų vertybių daiktai yra Vasario Baldų Pardavime

Prisijunk ir tamsta prie apsukrių namų šeimininkų minios, kurie šio pardavimo metu nusipirks jiems reikalingus baldus ir susitaupys nepaprastai daug pinigų! Mes sumažinom kylančias kainas, atsargiai pirkdami ir už kiekvieną dolerį duodami tikrąją vertę. Mes turime Jums pačius naujausius baldus iš paskutinių marketų. Yra iš ko pasirinkti, ir gauti dideles nuolaidas, nes kainos specialiai nustatytos, kad šis pardavimas savo vertybėmis būtų pats sensacionališkiausias visoje mūsų istorijoje!

JOS. F. BUDRIK, INC., dvi didžiausios Pietų Chicagos baldų krautuvės. Viena yra 3241 S. Halsted St., o antroji—3409 S. Halsted St. Pas jį pirkdami, sutaupysite nuo 10 iki 50%. Pavyzdžiui —

Dviejų gabalų gyvenamojo kambario mebliai, pasirenkant spalvas, kainavo $180.00, o dabar tekainoja $119.00

Dviejų gabalų gyvenamojo kambario mebliai, anksčiau kainavę $245.00, dabar kainoja $175.00

Moderniškais audiniais išmušta 3 dalių sofa, kainavusi $160.00, dabar tekainuoja $99.00

Vilnonais audiniais apmuštos didelės kedės tekainoja $49

Taip pat šimtai Kroehler, Pullman ir Fenske baldų, kuriuos galima įsigyti, sutaupant daug pinigų, įmokėjus tik 15%, o likusią dalį paskirstant 15 mėnesių išmokėjimams.

VISA TAI YRA PAS

Jos. F. Budrik, INC.

3241 ir 3409 So. Halsted Street

Jūsų patogumui krautuvės atidaros pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 p. m.

J. P. VARKALA
INCOME TAKSUS PILDO
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
2401 West 63rd Street
Phone WALBROOK 5-7711

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ
INDŲ
SIENINIŲ
LAIKRODŽIŲ
RADIO IR
TELEVIZIJOS
APARATŲ
IR KT. PREKIŲ

Laikrodžiai Pataisomi Specialisto
John A. Kass
Duodama 1 metų Garantija
Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke
Įsteigta 1915 metais

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos nieši ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos**. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

ŽALIOJI MĖTA

Žalioji Mėta (Varliamėtė) yra ir buvo vartojama per šimtmečius kaipo namininė gyduolė. Žalioji Mėta yra gera nuo šlapumo susilakymo ir nuo karščiavimo šlapumo kanale. Gerai žaliąją Mėtą gerti nuo nereikalingų vėmimų. Yra taipgi sakoma, kad ji gera nuo akmeninės ir vandeninės ligų, nuo vidurių išputimo ir nuo kenksmingų gazų viduriuose, nuo traukimų, sukimų ir visokių nesmagumų viduriuose. Pasidaryk arbatos iš Žalios Mėtos ir gerk kiek tik nori. Svaras šitos Mėtos kainuoja $2.00, o pusė svaro—$1.00. Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IŠ STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakaruškos
Tel. HEmlock 4-2413
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

SOTUS ALKANAM PADĖK!
AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place.
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.

AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—$6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—$5.20
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
2 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—$5.90
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. degintos kavos
1 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25
E) 9 sv. gryn. kiaul. taukų $5.25
C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 7.40

SIUNTINYS Nr. 30
A) 5 sv. degintos kavos $6.40
B) 5 sv. deg. kavos skard. dėžutės $6.75

SIUNTINYS Nr. 93—$8.00
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos

SIUNTINYS Nr. 94.
A) 5 sv. šokolado $5.30
B) 8 sv. bičių medaus 5.00
C) 5 sv. kakavos 4.50
E) 20 svarų cukraus 4.70
I) 5 svarai margarino 3.70

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMO ŠEŠĖLIAI

Rockfordo klebonas šaltai priėmė kanauninką Zakarauską. — Negalėjo laikyti mišių. — Vyskupo laiškas. — Keistas klebono pasisakymas. — Minėjimas puikiai pavyko. — Aukų surinkta per 400 dolerių

ROCKFORD, Ill. — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas mūsų kolonijoje, galima sakyti, pavyko visai gerai. Tačiau to minėjimo skaidrumą užtemdė savo rūšies šešėliai, apie kuriuos noromis nenoromis čia teks kiek plačiau pakalbėti.

ALT vietos skyrius nuo pat savo įsikūrimo kiekvienais metais rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Paprastai yra kviečiami žymesni kalbėtojai, kurie nušviečia bolševikų pagrobtos mūsų tėvynės tragediją. Keliais atvejais pas mus yra kalbėję Centro valdybos nariai. Šiais metais buvo sumanyta atsikviesti naujai iš tremties atvykusį asmenį. Tuo reikalu skyrius kreipėsi į ALT Centrą. Gautas buvo toks atsakymas: esą, jei norite gauti dvasiškį kalbai pasakyti, tai pirmiausia išsiaiškinkite su vietos klebonu, kad paskui nesusilauktumėte kokių nemalonumų.

Nieko nelaukdami kreipėmės į kanauninką Zakarauską, kad vasario 11 d. atvyktų ir minėjime prakalbą pasakytų.

Atrodė, jog viskas tvarkoje ir jokių kliūčių negalės būti. Mums ir į galvą neatėjo, kad tarp dvasiškių galės įvykti konfliktas. Tuoj paruošėme skelbimus, kuriuose buvo pažymėta, jog Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje bus laikomos pamaldos-mišios. Komisijos nariai nuvyko pas kleboną Reikų ir užprašė mišias. Painformavo taip pat kleboną, kad iš Chicagos atvyksiąs kan. V. Zakarauskas, kuris norįs atlaikyti mišias, o paskui minėjime pasakyti kalbą.

Klebonas lyg abejodamas atsakė, kad, girdi, jis negalįs tikrai pasakyti, ar kanauninkas galėsiąs čia mišias laikyti. Esą, tatai priklausysią nuo vyskupo: iš jo teksią leidimas gauti.

Mes buvome tikri, kad iš vyskupo pusės jokių kliūčių negalės būti. Buvome tikri, jog iš kitur atvykusiam dvasiškiui bus leista mišias laikyti Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga.

Ir nesuklydome. Tačiau vietos klebonas, kaip matyti, tam tikrais sumetimais vis dėlto neleido kan. Zakarauskui numatytu laiku mišių laikyti.

Kan. Zakarauskas atvyko vasario 11 d. išvakarėse, kadangi pamaldos buvo numatytos 8:30 val. ryto. Prieš 8 val. vakaro nuvykome į kleboniją, kur klebonui Reikui pristačiau kanauninką Zakarauską.

Kan. Zakarauskas tuoj išdėstė savo atvykimo tikslą, būtent, kad norįs mišias atlaikyti už Lietuvą.

Kleb. Reikus piktai burbtelėjo, jog negalima tvarkos ardyti. Po to jis nervingai ėmė popierius vartyti, lyg kažko ieškodamas. Pagaliau, suradęs laišką nuo vyskupo, pakišo jį kan. Zakarauskui, sakydamas: "Skaityk!"

Kan. Zakarauskas mandagiai atsakė, jog angliškai skaityti nemokąs. Tada klebonas kreipėsi į mane su "tu moki". Atsakiau, jog taip.

Padavė man laišką. Skaitau. Rašo, jog gavę rekomendaciją nuo vyskupo Brizgio. Nieko priešingo neturį, kad kan. Zakarauskas laikytų mišias. Tai esąs klebono reikalas, mišių laikymas paliekamas jo nuožiūrai. Kanauninkas Zakarauskas aiškinasi, jog jis nustatytos tvarkos ir nemanąs ardyti: girdi, leiskite šoniniame altoriuje mišias atlaikyti, — tai ir viskas.

Klebonas Reikus pareiškia, jog jis norįs tik su kanauninku pasikalbėti. Tuo aiškiai buvo pasakyta, jog aš turiu pasišalinti. Taip ir padariau: nedelsdamas apleidau kleboniją.

Ryto metą einame į bažnyčią. Žmonių prisirinko apypilnė bažnyčia. Laukiame, kada prasidės mišios prie abejų altorių. Tačiau išeina tik vienas kunigas Reikus. Įspūdis nekoks. Skaito angliškai evangeliją. Angliškai daromi ir ilgi pranešimai. Tik pačioje pabaigoje lietuviškai (gana laužyta kalba) praneša, jog tai mišios už Lietuvą.

Mišios už Lietuvą, o klebono visa elgsena prieš Lietuvą. Nesiteikia jis paskelbti, jog 3 val. po pietų įvyks Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas. Kaip tik priešingai, — jis lyg agituoja prieš tą minėjimą. Girdi, tik su malda atgausime liuosybę, o ne su prakalbomis ir pinigais. Paskui paskelbia, kad, esą, šiandien 4 val. popiet bus pamaldos. Susirinkit ir melskitės, kad Dievas duotų liuosybę... Pakartoja ir vėl kelis kartus, kad nei su kalbomis, nei su pinigais liuosybės nenupirksi.

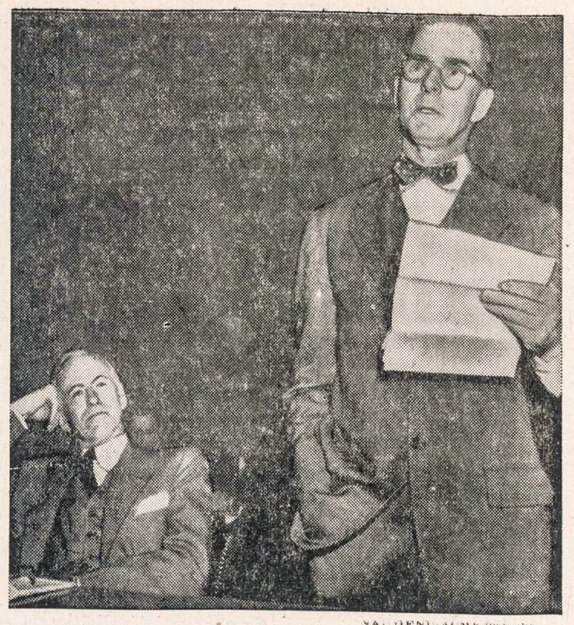
Tokia klebono elgsena žmonių pasipiktinimas buvo labai didelis. Kai kurie sugretino savotišką klebono agitaciją prieš minėjimą su pasitarnavimu Stalinui . . .

Ir vis dėlto Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, nežiūrint tokio nepalankumo iš klebono pusės, pasisekė visai gerai. Žmonių į svetainę susirinko žymiai daugiau, negu į bažnyčią. Kanauninkas Zakarauskas pasakė įspūdingą ir jaudinančią kalbą. SLA 77 kuopos kvartetas atliko meninę dalį. Ponios Čepulienės jaunos anūkės pašoko klasikinį šokį, o ponia Ruzienė vykusiai padeklamavo savo eilėraščius. Buvo perskaitytos ir priimtos p. Jemeikio paruoštos rezoliucijos. Aukų buvo surinkta per 400 dolerių.

Tikslių nuomonių apie aukas neturiu. Manau, kad kiti pasistengs paskelbti aukotojų sąrašą.

—Pius G. Aleksynas

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "Naujienose"

Sen. John Butler, kuris pereitą rudenį lamėjo rinkimus, sumušdamas Millard Tydings (kairėje), ilgametį senatorių ir žymų demokratų šulą. Senato rinkimams tyrinėti komitetas turi spręsti skundą, kad Butler naudojęs nešvarias priemones rinkimams laimėti.

PASKUBĖKIME SU GARANTIJOMIS MŪSŲ TAUTIEČIAMS

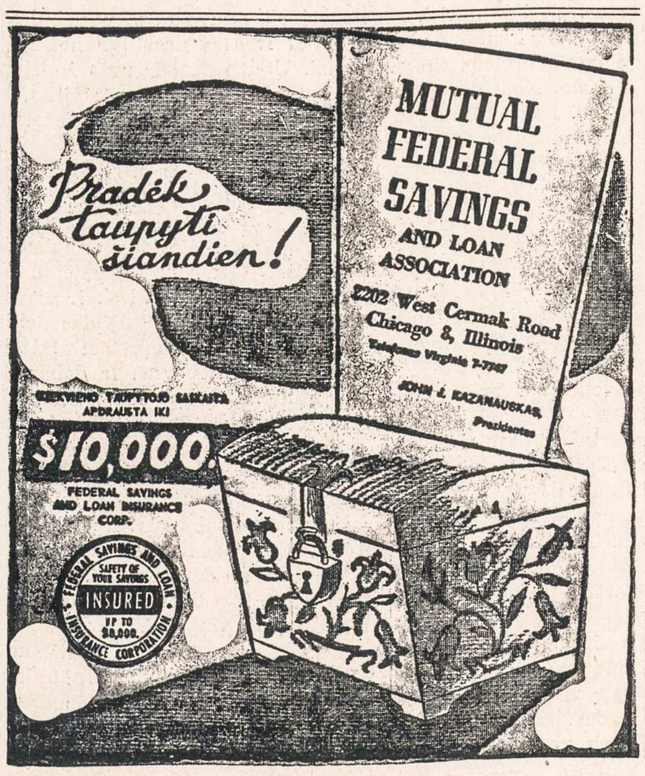
DP įstatymo galiojimas baigiasi liepos mėn. 1 dieną. Nors daugumas mūsų tautiečių jau ir suskubo atvykti ir čia įsikurti, bet visgi dar nemaža liko Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje, kurie vien dėl to, kad neturi garantijų, negalėjo emigruoti. Daugiausia tai yra klaipėdiečiai, kurie susidūrė su kai kuriais sunkumais, bet reikia tikėtis, kad jiems pavyks juos nugalėti. **Mes turime padaryti iš savo pusės visa, kad ir jie galėtų čion atvykti ir žmoniškiau susitvarkyti.** Nors dar oficialiai ir nėra nieko paskelbta, bet reikia turėti galvoje, kad naujų garantijų priėmimas gali būti netrukus sustabdytas. **Todėl paskubėkime visi jas sudaryti, kam tik jų būtų reikalinga.**

Pratęsus DP įstatymą ir padarius jame kai kurių pakeitimų, kai kas suprato, kad garantijų nebegali išduoti ne Amerikos piliečiai, atseit, daugiausia naujai atvykusieji tremtiniai. Tiesa, pats įstatymas numato reikalavimą, kad garantijas begali išduoti tik USA piliečiai. Bet praktikoje tai taikoma tik tuo atveju, jeigu garantuotojas betarpiškai kreipiasi į DP Komisiją Washingtone. Pagalbinės gi organizacijos — "Voluntary Agencies" — pasiliko prie savo ankstyvesnės praktikos, ir ligi šiolei **priimėja garantijas, išduotas ir ne USA piliečių.** Kaip ir anksčiau, reikia nurodyti darbovietę, kurioje šeimos galva galės gauti darbą. Bet tai šiuo metu, kad didėja kasdien darbo paklausa, negalėtų sudaryti kliūties.

Kaip yra su mūsų tautiečiais Anglijoje, Prancūzijoje ir kituose kraštuose? Jeigu į tuos kraštus yra nuvykę buvę DP Vokietijoje, Australijoje ar Italijoje darbams ir ten nėra pastoviai įsikūrę, jiems taip pat yra taikomos DP įstatyme numatomos lengvatos. Jie yra lyg ir IRO globoje laikomi, ir jų kelionė finansuojama. Svarbu tik jiems yra įrodyti, kad jie nėra tenai pastoviai įsikūrę (permanently settled). Tvarka jiems atvykti truputį yra skirtinga. Jeigu garantiją išduoda USA pilietis, jis gali išpildyti specialiai paruoštą blanką (forma DSP-41b) ir 3 egz. pasiųsti ją betarpiškai USA konsulatui Anglijoje, Prancūzijoje ar kitoje šalyje, kurioje buvęs DP dabar gyvena. Jeigu gi jas sudaro ne USA pilietis, tai jam tenka pasinaudoti minėtųjų organizacijų — IRC, NCWC, CWS ar kitų pagalba. Tuo reikalu yra užpildomi jų nustatytos formos blankai arba suteikiamos reikalingos žinios, ir jos savo keliu siunčia garantijas atitinkamų kraštų USA konsulatams. Kai kurios iš jų, kaip International Rescue Committee, reikalauja sudaryti ir pasiųsti notarizuotą darbdavio pažymėjimą (affidavit) 4 egz. Taigi, jeigu kas norėtų padėti ir į tuos kraštus patekusiems mūsų tautiečiams atvykti į Jungt. Valstybes, patarčiau paskubėti pasinaudoti šiuo metu esamomis kvotos ir kelionės išlaidų lengvatomis.

Noriu dar paaiškinti kiek dėl vadinamų "affidavit of support" sudarymo. Juos turi teisę išduoti taip pat ir ne USA piliečiai. Bet svarbu yra, kad affidavito davėjas turėtų pastovų darbą ir turėtų banke vieną kitą tūkstantį pinigo arba nekilnojamąjį turtą. Affidavitai reikalingi išduoti tiems asmenims, kurie gyvena Europoje, bet niekuomet DP statuso neturėjo, arba jau yra išvykę į kitus—Pietų Amerikos, Australijos ar kt. kraštus.

—J. Kutra.

VASARIO 16 MINĖJIMAS TORONTE

Kur geri norai ir pasišventimas, ten visi sunkumai nugalimi. Du autobusai su "Dainavos" ansambliu ir solistais iš Chicagos buvo atvykę programos atlikti bei kartu paminėti 16tą Vasario Dieną Toronte. Nei didelė distancija, nei šaltas žiemos oras, nei menki finansiniai atlyginimai nesutrugdė mielų svečių.

Geriausioj Toronte koncertams salėje Eaton Auditorium gausingas ir gražiais tautiniais drabužiais pasipuošęs p. Sodeikos vedamas "Dainavos" ansamblis atliko greit prabėgusią koncertinę dalį, kurią ypač meistriškai papildė ir publiką sužavėjo chigagietis solistas **Al. Brazis.**

Apie "Dainavos" ansamblį, lygiai kaip ir apie "Čiurlionio" ansamblio tinkamumą atstovauti mūsų liaudies menui, nėra nė abejonės. Reikia tik mums visiems tinkamai įvertinti, kad ansambliai gyvuoja, kad jie nuoširdžiai stengiasi visur ir visuomet garsinti Lietuvos vardą. Koncertų rengėjų pareiga turėtų būti sutraukti kuo didesnį skaičių svetimtaučių, kad taja proga supažindinti juos su mūsų aukštu liaudies menu, su mūsų tautos visokeriopomis aspiracijomis, su mūsų kūrybine galia, kuri, kad ir sunkiausiose gyvenimo sąlygose, pasireiškia.

Be koncertinės dalies, koncerto pradžioje generalinis konsulas p. Gylys padarė lietuvių kalba tarptautinės politikos apžvalgą ir apibūdino Vasario 16-tos Dienos reikšmę lietuvių tautai. P-ia Indrelienė perskaitė lietuvių ir anglų kalbomis rezoliucijas Kanados ministrų pirmininkui ir p. Stassen'ui.

Torontiečiai šį kartą, deja, atšventė taip mums reikšmingą šventę tik savųjų tarpe. Joks kaimyninių valstybių atstovas, nei kitų tautų organizacijų ar šiaip institucijų atstovas, nei vietos miesto, nei reikšmingos Kanados Ontario provincijos atstovas nedalyvavo (matyti, nebuvo kviesti), nei raštu, nei žodžiu nesveikino.

Per paskutinius dvejus metus, per kokias nors reikšmingesnes šventes lietuvių tarpe Toronte vis didesnis su svetimtaučiais santykiavimas buvo galima pastebėti. Buvo tikėtasi, kad per šį mums brangų jubiliejaus minėjimą ir duodant dar tokią gražią programą, dar daugiau ir dar aukštesnių atstovų turėsime. Tačiau įvyko priešingai. Kodėl tas taip šį kartą įvyko—nežinia. Gal pabūgo krikdemų "Tėviškės Žiburių" vyrukų kritikos, kurie patys nieko pozityvaus nepadarydami, nuolat po kiekvieno didesnio parengimo pasistengdavo priekabingus, naivius priekaištus rengėjams daryti. Būtų gaila, kad LOK ar kiti garbingi asmenys, kurie turi arba gali turėti gerus santykius su svetimtaučiais, reaguotų į "Tėviškės žiburių", visuotiniam darbe netoli reginčius kritikus, kuriuose glūdi egoistiniai sumetimai arba nešvarios politikos taktikos triukai. **—J. A.**

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Pašto didesnės pajamos

1950 m. Chicagos paštas turėjo $3,083,216 pajamų daugiau, negu 1949 metais. Iš viso tais metais pajamų turėta $117,324,467.

Pašto siuntinių išsiųsta 1950 m. 28,329,094 maišų, t. y. 4,82% daugiau negu 1949 m. Mažiau tebuvo siunčiama I klasės pašto ir siuntinių.

HOLLAND HERRING!

. . . paruoštos ir apsudintos ant jūrių!

Pasaulio mėgiamo skonio. Maistingos, pasotinančios, turtingos vitaminais ir mineralais. Nusipirkite jų šiandien Gavėnios specialiams valgiams. Dabokite, kad butų šis antspaudas: NEMOKAMAI: Tiesiai iš Olandijos, nauja silkėms valgyti paruošimo knyga. Kaip jas užlaikyti; paruošti; skoningai prirengti valgymui. Rašykite: Holland Herring Fisheries Assn., Room 400, 250 Park Avenue, New York 17, N. Y.

CONRAD
PHOTO STUDIO
(lietuvis fotografas)

Specialybė vestuvės. Visų rūšių nuotraukos. Moderniškai įrengta su Hollywood šviesoms.
414 WEST 63rd ST.
Tel.: EN 4-5883
EN 4-5840

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE Co.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai,
adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net ir kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams

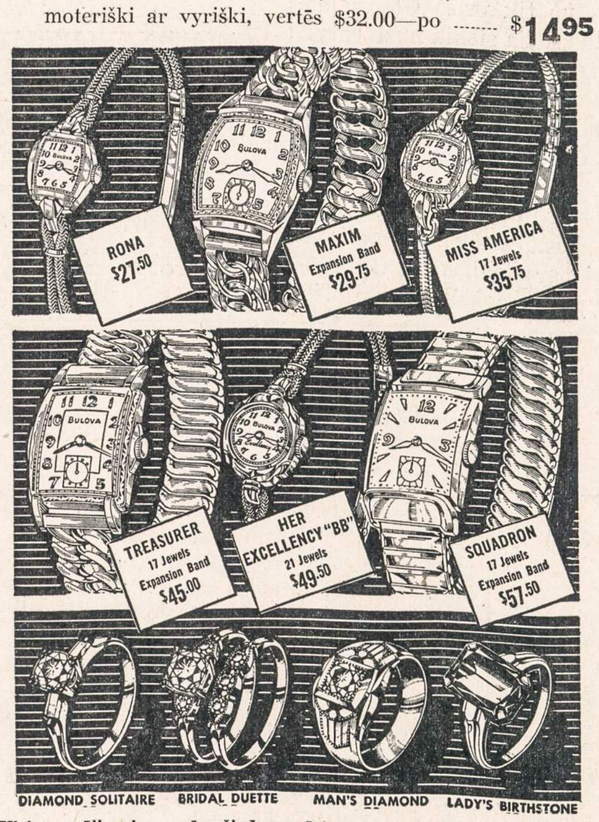
Adresas toks:

"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS

50 Tukstančių Dolerių

Sumažintos kainos auksiniems daiktams, laikrodėliams, deimantams, žiedams, auksinėms rašomoms plunksnoms, televizijai, radijui ir baldams.

10 karatų aukso žiedai su spalvotais akmenimis, vertės $9.00, dabar parduodami po $4.00
14 kar. aukso žiedai, vertės $12.00 — po $6.50
Parker auksinės rašomos plunksnos — po $3.00
Waterman rašomos plunksnos — po $2.50
Eversharp rašomos plunksnos — po $2.25
Paauksoti gold filled 17 akmenų laikrodėliai, moteriški ar vyriški, vertės $32.00—po $14.95

Visiems vėliausios mados žiedams, deimantams, šliubiniams žiedams, sidabro daiktams kainos sumažintos ir lengvi išmokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas CAlumet 5-7237
Krautuvė atdara iki 6 val. vakaro. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30 valandos vakaro. Nedėliomis uždaryta.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda nepartinė ir nesrovinė—patriotinė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas modernišku, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu, būdu.

KAINA: Kanadoj 4 doleriai. Visur užsieniuose 4 dol. 50c. Australijoje 5 doleriai

ADRESAS:

"Nepriklausoma Lietuva", 3A, Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

"Sąmokslas" Čekų Kompartijoje

Čekoslovakijos komunistų partijoje pasireiškė tokia stipri opozicija, kad jos "fiureris", respublikos prezidentas Gottwald rado reikalinga viešai atsišaukti į narius ir prašyti, kad jie "tikėtų partiją".

Savo atsišaukime Gottwaldas pasmerkė buv. užsienio reikalų ministerį Vlado Clementisą ir kitus "išdavikus ir sąmokslininkus", tarp kurių jisai viešai įvardijo partijos generalinio sekretoriaus pavaduotoją Mariją Švermovą ir Brno srities politinį sekretorių Otto Sling. Štai, kaip "draugiškai" jisai apie juos kalba:

"Visi šitie niekšai bus pagaliau teisingai nubausti."

Gottwaldas užtikrina, kad Čekoslovakija neisianti Jugoslavijos keliu. Tai reiškia, kad Čekoslovakijos komunistų partijoje kilo **"titoizmo" epidemija.** Jisai praneša partijos nariams, kad išdavikai "Sling, Švermova, Clementis ir Kompanija" sudarė **"plataus masto sąmokslą"** partijos viduje su tikslu paimti į savo rankas partijos kontrolę, pakeisti jos politiką, pagrobti vadovybę valstybėje ir "pasukti į kelią, vedantį atgal į kapitalizmą ir bendradarbiavimą su imperializmo stovykla."

Bet šitas sąmokslas, ramina Gottwaldas partijos narius, esąs "likviduotas" ir todėl išnykęs pagrindas "panikai".

Vadinasi, respublikos prezidentas pripažįsta, jogei "titoistinis" sąjūdis Čekoslovakijos komunistų partijoje buvo tokio didelio masto, kad partiją (t. y. ištikimus Maskvai elementus) net panika buvo apėmusi!

Komunistų vadai, kurie padarė 1948 m. perversmą Čekoslovakijoje, dabar jau vadina "niekšais" savo draugus, dalyvavusius tame perversme, ir juos "likviduoja". Patys sąmokslo keliu pagrobę valdžią į savo rankas, jie skundžiasi, kad šitie "niekšai" daro sąmokslą prieš juos. Sąmokslininkai prieš sąmokslininkus!

Tai naturali bolševikinės "revoliucijos" raida. Ir ne tik bolševikinės. Pas nacius darėsi tas pat. Po to, kai rudmarškinių partija Vokietijoje pagrobė valdžią, Hitleris pajuto, kad vienas uoliausiųjų jo bendradarbių Roehm nori išstumti jį iš "fiurerio" sosto ir pats į jį atsisėsti. Daug negalvodamas, Hitleris nužudė Roehmą ir daugiau kaip tūkstantį kitų "sąmokslininkų".

Čekoslovakijoje padėtis labiau komplikuota ir tai dėl to, kad komunistų partijos vadai čia yra tiktai Maskvos pastumdėliai. Opozicija kovoja ne tik prieš Gottwaldą, bet **ir prieš Staliną.** Sąmokslininkai čia siekia nusikratyti Maskvos jungu, kad jie galėtų pakeisti Čekoslovakijos politiką, pasukant, anot Gottwaldo, "į kelią, vedantį į kapitalizmą ir bendradarbiavimą su imperializmo stovykla", kitaip sakant, **sugrąžinti Čekoslovakiją į vakarinių tautų bendruomenę.**

Clementis, Švermova, Sling ir jų vienminčiai pamatė, kad Kremlius **išnaudoja Čekoslovakiją** ir negali jai nieko duoti. Bet jie pamatė tai per vėlai, kada Čekoslovakija pateko į geležines Maskvos sąmokslininkų reples. Už tai, kad jie buvo akli pirmiau, jie dabar užmoka savo gyvastimis.

Apie buv. vidaus reikalų ministerį Clementisą, kuris dingo sausio mėn., buvo gandų, kad jisai pabėgęs į užsienį; bet galimas daiktas, kad Maskvos žvalgybininkai jį sučiupo. Pats Gottwaldas buvo įtartas simpatizavimu "sąmokslininkams" (gal būt, dabar jisai juos ir smerkia taip žiauriai, kad jisai stengiasi pataisyti savo pašlijusią reputaciją).

Daug kraujo čekai ir slavokai turės pralieti, iki jie atgaus laisvę savo kraštui, nes jiems tenka kovoti prieš **dvigubą tironiją:** savųjų komunistų ir Rusijos. Jugoslavija šituo atžvilgiu laimingesnė, kadangi ją slėgia tiktai vienos diktatūros jungas.

Krizė šį Pavasarį?

Italijos premjeras Alcide de Gasperi mano, kad dar šiemet prieš vasarą pasauliui teks susidurti su krize, kuri nulems ateitį. Per ateinančius kelis mėnesius Sovietų Rusijos valdžia turėsianti nuspręsti, ar rizikuoti visu kuo stojant į karą su Vakarais, ar atsisakyti nuo agresijos.

Jungtinės Valstybės ėmė skubiai ginkluotis ir padeda apsiginkluoti Vakarų Europai. Po metų laiko ji nebebus jau tokia bejėgė, kokia ji yra dabar. Todėl Sovietai bus priversti neilgai delsiant nusistatyti, ar jiems apsimoka pradėti puolimą, kol Europa dar tebėra silpna. Jeigu Kremlius šį pavasarį nutars neiti į karą, tai taikos prospektai žymiai sustiprės.

Tačiau klausimas: kas gi žinos, ką Stalinas su savo "genge" nutarė?

APŽVALGA

DAR VIENAS APGAVIKAS

Londono "Daily Express" rašo, kad atominis mokslininkas Bruno Ponterovo visai "apgavo savo bendradarbius mokslininkus", dirbdamas Anglijoje ir Kanadoje atomo tyrimo įstaigose.

Ponterovo su žmona ir trimis vaikais pernai rugsėjo mėn. atsidūrė Helsinkyje, Suomijoje, nors jisai ketino važiuoti atostogų į Italiją, kurioje jisai yra gimęs. Nuo to laiko apie jį nieko nebegirdėt, bet spėjama, kad jisai dabar dirba Sovietų Sąjungoje atominių ginklų įmonėse.

Laikraštis sako, kad Ponterovo buvo "veiklus, fanatiškas komunistas per visus septynerius metus", kada jisai dirbo Anglijoje ir Kanadoje.

Pirmiau britus apgavo kitas atominis mokslininkas, Dr. Klaus Fuchs, kilęs iš Vokietijos. Jisai prisipažino padėdavęs sovietų šnipams ir dabar sėdi Londono kalėjime.

GELEŽINKELIEČIAI PRIEŠ STEELMANĄ

Geležinkelių traukinių tarnautojų brolijos (unijos) viceprezidentas W. E. B. Chase kaltina prez. Trumano padėjėją Steelmaną "žema moralybe".

Liudydamas senato darbo komitete, Chase pasakė, kad jo brolija nesutiko pasirašyti algų sutartį, kurioje John R. Steelman yra numatomas, kaip arbitratorius apribotam laikui.

"Aš noriu, kad senatui, publikai ir prezidentui būtų aišku", tarė brolijos vicepreziden tas, "jogei mes nenorime Steelmano jokiam laikotarpiui."

Pereito gruodžio 21 d. Steelmanas paskelbė susitarimo memorandumą, pirma negu keturios geležinkeliečių unijos turėjo progą apsvarstyti ir patvirtinti susitarimo sąlygas. Unijų nariai vėliau tas sąlygas atmetė visuotiniu balsavimu.

KEISTENYBĖS CLEVELANDE

Vasario šešioliktos minėjimą Clevelande rengė bendrai įvairios lietuvių organizacijos. Bet, kaip praneša "Dirva", atskiras minėjimas buvo surengtas šv. Jurgio parapijoje. Jisai aprašomas taip:

"Kalbėjo kun. V. Vilkutaitis — apie vyskupus Valančių ir Baranauską, liesdamas juos daugiau iš tikybinės pusės. Toliau kalbėjo kun. Rakauskas iš Pittsburgho italų parapijos, kuris įrodinėjo, kad Amerikoj reikalinga tik anglų kalba ir lietuvių kalbos mokytis nereikia, o svarbiausia — ragino pasmerkti Lietuvių Žinių redaktorių S. Gabaliauską, kuris skandalingai išsišokęs savo atviru laišku kun. V. Vilkutaičiui. Kun. Rakauskas (buv. čikagietis, Medicinos Daktaras — *"N." Red.)* tvirtino, kad Pittsburghe buvę susirinkę kunigai, lietuvių Kunigų Vienybės nariai, ir visi vienbalsiai priėmę rezoliuciją, reikalaujančią Gabaliauską pasmerkti ir nušalinti nuo katalikiško laikraščio redagavimo...

"Adv. Česnulis irgi dėstė dvi temas. Viena — kad tie 'dypukai' tai baisus šlamštas ir jie gadina visus reikalus. Antra — kad lietuvių kalba yra neišvystytas, netobulas mišinys, kad tokio dalyko, kaip lietuvių kalba, gali sakyti, kaip ir nėra, tai nėra reikalo jos ir mokytis...

"Buvo grupė, kuri tiems pareiškimams smarkiai plojo, o kiti (iš viso apie 250—300 žm.) klausė viso to su klaustumu veiduose."

Vienas asmuo mėginęs užprotestuoti, bet jam bekalbant kilęs nerimas salėje ir publika ėmė skirstytis. Kun. Vilkutaitis pradėjęs skambinti Lietuvos Himną.

IŠ PIETŲ AMERIKOS

ŠIS TAS APIE DEMOKRATINĮ SOCIALIZMĄ

TARPTAUTINĖS SOCIALISTŲ KONFERENCIJOS SVARBESNIEJI BRUOŽAI

Rašo: **J. LAZDAUSKAS-TOLIUŠIS,** Naujienų bendradarbis Urugvajuje.

(Tęsinys)

Ir kitame paragrafe sako:

"Didžiuliame Europos išgelbėjimo užsimojime, socializmas gali triumfuoti, jei giliai įsitvirtins krikščioniškoje ir humanistinėje tradicijoje, kurią išrutuliavo europėjiška siela".

Žydų Bund'as

Tvirtina, kad tik socializmo triumfu žydų liaudis pasieks savo saugumą: "kad tik socializmas gali išgelbėti pasaulį iš fašistinio pavojaus, kurį gimdo kapitalizmas ir totalitarinis bolševizmas; kad vienas pirmutinių socializmo uždavinių yra taikos užtikrinimas; kad skirtingų politinių jėgų ir sektorių tarpusavis bendradarbiavimas ir išsilaikymas yra įmanomas nugalint visus esamus jų tarpe skirtumus pacifistinėmis priemonėmis; kad socializmo tikslas yra darbo liaudies išlaisvinimas iš eksploatacinės klasės smaguriavimų ir tuo pačiu laiku užtikrinti laisvę ir platų vaidmenį žmogui, liaudims ir tautinėm grupėm; kad socializmas ir komunizmas atstovauja dvi vieną antrai griežtai priešingas socialinio ir politinio judėjimo sistemas, ir kad komunizmas ypatingai pavojingas žydų liaudies egzistencijai ateityje".

Anglijos Darbo Partija

Anglų darbiečiams gamybos priemonės privalo būti naudojamos bendram visos liaudies gerbūviui ir ne išimtinam kapitalistų pasinaudojimui, ir kad gamybos priemonių socializavimas yra pilnai pateisinamas, kada jos netarnauja bendruomenės gerbūviui. Tai šis kelias —sako— įkūrimui naujo gyvenimo būdo, reikalaus fraternalizmo socialiniame teisingume, duodant kiekvienam žmogui progos išvystyti pilną savo asmenybę.

Prancūzijos Socialistų Partija (S.F.I.O.)

"SFIO tikslas — sako — išgelbėti žmogaus asmenybę iš visokios priespaudos ir pažeminimo, ir, kaipo konsekvenciją, užtikrinti vyrams, moterims ir vaikams laisvą savo teisių ir natūralių gabumų panaudojimą lygybe ir fraternalizmu paremtoje santvarkoje."

—o—

Beveik kiekvienos socialistų partijos socializmo interpretavimo skirtumai nesunkiai pastebimi, nors jos siekia panašių tikslų, kas pasitvirtino ir debatų metu. Pažvelkime į kai kurias pozicijas:

Luxemburgas. — Delegatas Rasquin baiminasi, kad socializmas susilpnės, jei nebus prieita prie visoms partijoms bendros doktrinos nustatymo, ką jis skaito neišvengtina mūsų akcijoje prieš komunizmą, klerikalizmą ir neo-liberalizmą, ypatingai prieš pirmuosius du, dėl jų tarptautinės reikšmės. "Privalome nustatyti — sako — bendrą prieš juos doktriną, kuri mums būtų tarptautiniu pagrindu". Lygiai prašo bendrų sąvokų politinėje, socialinėje ir ekonominėje galvosenoje.

Atsakydamas bendradarbiavimą ginantiems su krikščionimis, ir praplėsdamas argumentą prieš komunistus, sako:

"Krikščionybė ir komunizmas abu yra mesianiški, kai tuo tarpu mes esame racionalistai. Galimas daiktas, kad tai nelaimė jei mūsų galvosena išplaukia iš žmonijos ir susiveda į ją, bet tiesa yra ta, kad mes socialistai neturime Dievo nė Maižiešiaus, patikėti mūsų tiesą. Krikščioniškos tikybos yra etiškos, pirmoj eilėj ieškančios žmogiškosios sąlygos pakeitimo. Mes, priešingai, pirmiausia norime pakeisti blogą santvarką geresne ir toliau patį žmogų. Krikščioniška Partija priima kaipo pirmuoju mokslu moralės katekizaciją, bet iš mūsų pusės būtų klaida priimti išvien su krikščioniais tą patį moralės pagrindą. Kas gi žmoniją kamuoja karais, fašizmais, komunizmais, pačiomis žiauriausiomis diktatūromis ir pačiu didžiausiu išnaudojimu, jei ne krikščioniškieji šimtmečiai? Krikščionybė visais laikais kovojo prieš socializmą ir socialistus, nesivaržydama pačiomis žiauriausiomis priemonėmis, kaip jai pasitikėti dabartiniame ir ateinančiuose šimtmečiuose? Socialistinė mūsų elgsena yra etiška, bet liaudiška. Mūsų socialistinė akcija susiveda ne į viršgamtišką amžinybę, bet į ateinančias žmonių kartas — į žmonijos ateitį."

Anglija. — M. Phillips sako, kad etiška anglų laborizmo reikšmė nėra buvusi gerai suprasta kitų socialistinių partijų. Britų socializmas—priduria jis — labai mažai skolingas Marksui, kaip savo praktikoje, taip ir teorijoje. Trockis neiškrypo iš kelio, kai sakė, kad britų revoliucija remiasi bibliškuose puritanų tekstuose, Prancūzų Revoliucija — demokratiškose abstrakcijose ir Rusų Revoliucija — marksizme.

Toliau nurodė apie vokiečių filosofijos, anglų ekonominės politikos ir Prancūzų Revoliucijos socialinių puoselėjimų turėtas įtakas Marksui. "Marksso politinės organizacijos sąvoka, kuri siekia išlaikyti klasių kovą, nėra priimta Anglijos darbiečių judėjime. Taip pat nėra priimta ir bolševikų proletariato diktatūros teorija". Phillips aiškiai pasakė, kad darbiečiai neatmeta krikščioniškos įtakos politinės santvarkos vaidmenyje, prasiskverbusios į radikališkas partijas ir į darbininkijos organizavimąsi XVIII amž. Metodistų Bažnyčia yra turėjusi daug įtakos anglų darbiečių veikimui. To niekas nuneigti negali. Gali tik patvirtinti Phillips lūpomis: "Kaip darbiečių judėjime turime Fabiano mokyklą ir nepriklausomą darbiečių partiją, taip pat turime ir Darbiečių Bažnyčią. Išvadoje — baigia Phillips — visi esame prieš totalitarizmą, bet neužtenka būti susivienijusiais prieš daiktus. Turime bendrus tikslus ir bendrus motyvus, bet mūsų pažiūros įvairuoja sulig mūsų patyrimų".

Olandija. — Van der Goos Van Naters gina savo pažiūrą į šią problemą tiek tikinčiųjų masių pritraukimo tikslu, tiek ir turėdamas galvoj naujų teoretikų padarytas interpretacijas, kaip Henri de Man ir jam panašių. Komunistų atžvilgiu sako, kad "tikroji demokratija sudaro pagrindą socializmui".

(Bus daugiau)

ALOYZAS BARONAS

SROVĖ

Premijuotoji Novelė

(Tęsinys)

Juokas. Visi žino taip tikrai, kaip tikrai dabar pusryčius valgo, kad Vytas ne tai turi galvoj.

Pro viengubus laigus švilpia vėjas. Rodos, atneša dalį rudens. Jie tylomis baigia valgyti ir bėga nuo stalo. Vytas užsimeta puspaltį ir išeina. Tėvas palydi jį akimis ir supranta. "Sūnus eina bartis". Vytas brenda purvu ir galvoja, kad prieš dešimtį metų jis šitokiu purvinu keliu neitų. Liptų tvoromis. Kaip gera vaikams. Purvas gatvėje, o kitkart ji pasiutusiai dulkėdavo. Jie čia sustodavo ir "pirtį kurdavo", ir dulkių debesys, kaip dūmai, nuplaukdavo per daržus, kol ateidavo kas nors su rykšte. Vytas užeina į vieną vienkiemį. Prie priebučio stovi slyvos, stipriai plonomis šakelėmis tebelaikančios lapus, lyg jie būtų iš skardos, kaip kapinių vainiklapiai. Arba bent iš popieriaus. Jis nudreskia vieną kitą lapą ir eina į vidų. Jo nakties bendro Petro tėvas pasitinka ir lyg nustemba.

— Išsimiegojai? — paklausia ir susigriebia be reikalo paklausęs.

— Atėjau pas Petrą, — taria Vytas ir pyksta ant viso pasaulio vien už tą klausimą. Kas kam darbo, kada jis miega ir kada ne.

— Guli seklyčioje.

Vytas tyliai įžengia į seklyčią, lyg ne prikelti Petro būtų atėjęs. Iš paskos įseka Petro tėvas su alaus ąsočiu. Vytas pabudina Petrą ir liepia įspėti draugus, kad daugiau būtų tyla.

— Velniai, — o buvau prisaikdinęs. Žinau, kad jie kaip trakėnai arkliai, neramūs.

Petras skubiai, niurnėdamas keliasi.

— Gaus kiekvienas po antausį. Ne, už kiekvieną šūvį po porą.

Susėda visi trys už stalo.

— Į sveikatą, — tėvas išgeria stiklą ir pripildęs pastumia Vytui.

— Alus, kaip parakas, — šluostosi lūpas Vytas ir jaučia, kaip tas parakas sruvena gyslomis.

Jie kalba nereikšmingus dalykus, ir keletą kartų stiklas apkeliauja stalą. Po valandos jie lengvi atsikelia ir Vytas jaučia noro uždainuoti. Jis atsisveikina ir išeina į purvą. Bet bežiūrint pasigaili. Jis jaučia gerklėje troškulį. Toks velniškai geras alus. Geri ir norisi. Jis nenori eiti namo. Eina iš kiemo truputį sunkiai ir išėjęs pamato grytelę. Stasės namai. Užeiti? Žinoma. Nors dar ankstoka, bet užeiti galima. Senos draugystės vardu Vytas atidaro plonų lentikių duris ir įleidžia šaltą vėją į prieangį. Kišeniniu peiliu dūzgina duris, ir durys skamba, lyg nuo revolverio rankenos. Stasė atidaro, ir jos veidas šviečia.

— Seniai bebuvai, — šypsosi ji ir varto rankose žirkles.

— Senokai, užtat jaučiau pareigą užeiti.

— Tik pareigą? O aš maniau kitaip. Juk draugai buvome.

— Buvome ir tebesame. Kaip gi kitaip, mergait? — kaista truputį nuo išgerto alaus Vytui smilkiniai, ir jis nori visokių kvailysčių tai šviesiai mergaitei pripasakoti. Ūmai jis prisimena miestą ir kitus tokius pat šviesius plaukus, ir šis noras dingsta. Taip, ir ana tokia pat jauna ir graži.

— Norėčiau vieną kartą išsišnekėti galutinai, — taria ji, ir Vytas mato, kaip jai rankos virpa.

— Apie ką?

— Apie visa, kas liečia mudu, — taria ji, padeda žirkles ir varto trikampį.

"Moteris nepavojingai gali draugauti su savo tėvu, vyru ir broliu", prisimena Vytas posakį ir nežino, ką daryti. Truputį patyli ir meta žodžius, lyg skausmą.

— Suprantu viską, ką tu nori pasakyti. Viską. Bet argi aš tau kada nors sakiau, kad tave myliu?

— Taip. Ne. Bet argi reikia sakyti? Jei tu pas mane būdavai dažniau, negu namie, jei mes kartu skaitydavom ir per tavo atostogas daugiausia gegužinėse šokdavom, argi aš galėjau kitaip galvoti? — kalba ji atvirai, ir šis atvirumas daužo jai širdį, kaip Vytas peilio kriaunomis duris.

— Taip, bet tai buvo paprasčiausia draugystė. Ir dabar galiu pakartoti visa, ką anksčiau sakiau. Paprasčiausia draugystė, ir aš daugiau nieko negaliu duoti. Tu gali manęs prašyti laikrodžio ar mano tėvo namų. Visa galiu duoti, nes aš tai turiu. Bet negaliu duoti to, ko neturiu. Žinai, Stase. Negaliu. Supranti ko? To, apie ką čia mes abu kalbame... Meilės, — pasako patylėjęs.

Ji neramiai varto rankose kažkokį siuvinį, ir Vytas mato, kad ji nori verkti.

— Matai, išsiaiškinome. Baisiai trumpa kalba buvo. Ir toliau niekas nepasikeis ir neaiškumas nedrums draugystės. Vistiek tu mano šviesiausias vaikystės atsiminimas.

— Ak, kas iš to? — taria ji, vos laikydama ašaras.

Vien tik viltis, kad dar gal ne viskas pražaista, guodžia ją. Ji, kaip ligonis, kuris tikrai žino, kad mirs, laiko įsikabinusi vilties... "O gal?" Gal tik šiaip sau Vytas pasakė. Rodos, lyg įgėręs būtų. Bet ne, jis atsistoja ir rengiasi eiti.

— Sudiev. Vistiek viskas lieka, kaip pirmiau, — taria jis, paspaudžia jai ranką ir tveria už durų rankenos.

"Velniam man čia reikėjo ateiti? O gal ir gerai. Juk pagaliau tos neaiškios kiaulystės turėjo baigtis", pamąsto. Ji tyli, ir jis palieka ją. Lauko duris palieka neuždarytas, ir vėjas dūksta po mažą prieangį. Numeta nuo sienos skietą ir klebena pirkios duris. Stasė pakabina skietą ir, slenkstyje sustojusi, stebi Vytą. Jis eina namo, kaip nakties nuovargio slegiamas. Lova stovi jam prieš akis. Taip toli, už trijų šimtų metrų, stovintieji jo tėvo namai, lyg vėjas juos nunešė ir jis dabar niūriame lauke negali jų pagauti.

Stasė uždaro duris. Durų trinktelėjimas, rodos, jos širdį uždarė į nedegamąją spintą ir raktus įmetė į ežerą, ir jai dabar bus nebepasiekiama nei meilė, nei džiaugsmas. Ji nori verkti. Net labai. Bet staiga jai užteli pyktis. (B. daugiau)

LITERATŪRA ❧ MENAS ❧ MOKSLAS

Nr. 129 ★ LITERATŪROS DRAUGIJOS SKYRIUS ★ EINA KAS ANTRAS ŠEŠTADIENIS ★ 7 METAI

DOMAS VELIČKA

Petronėlės Orintaitės lyrikos išraiška

Praeitųjų metų gale P. Orintaitė pasirodė su trečiąja lyrikos knyga *Šulinys sodyboj*. Šioje knygoje sudėti 66 eilėraščiai, kurie pagal jų nuotaikų bei turinio įvairavimą paskirstyti į keturis skyrius: I. Rytmečių giedrėjimuos, II. Ir plaukia liūdesys, III. Kaip jūroj lašas ir IV. Žmogus. Išskyrus vieną kitą eilėraštį, visus šiuos keturis skyrius jungia vienas pagrindinis motyvas — gimtųjų namų ilgesys. Tėvynės ilgesys, tremtinio nerimas svetur ir sudaro visą šios knygos turinį, visą tematiką.

Nūdien, kaip žinome, šiomis temomis rašo ne viena P. Orintaitė, bet ir visa eilė kitų poetų visuomenininkų ir nevisuomenininkų. Todėl nenuostabu, kad jų lyrinėje kūryboje atsiranda pasikartojimų ir panašaus nuobodumo, kad labiau išlepę poezijos mėgėjai kartais pradeda dėl to net murmėti. Juk ir visuomeninei poezijai nepakanka tik gero ir aktualaus turinio. Jai reikia dar geresnės išraiškos, kad vaizduojamoji mintis būtų gilesniais, subtilesniais vaizdais išsakyta bei išreikšta, negu dažnas skaitytojas gali pats tai įsivaizduoti. Gi pasakojimas, o ypač lyrikoje, apie išgriautas Lietuvos sodybas, apie tremtinio išvargtą ir tebevargstamą vargą tais pačiais, o dažniau ir daug seklesniais vaizdais, kokius patys skaitytojai tebesinešioja, jų nei patenkina, nei veikia.

Tiek P. Orintaitės, tiek apskritai mūsų visuomeninei tremties lyrikai dar trūksta gilesnio minties įvaizdinimo, jai trūksta *poezinio įvaizdžio*. Tą trūkumą jaučia ne tik skaitytojai, bet ir patys poetai. Pvz. J. Aistis, rašydamas apie tėvynę, vienoje vietoje štai kaip nusiskundžia:

Ir vanduo akmenyse, ir vėjelis šile
Nepaliauja kalbėt stebuklingai,
Tai tik mano jau tokia dalia,
Kad tau kalbinti žodžio pristinga...
(Nemuno ilgesys, 21 psl.)

Poetas norėtų kalbėti apie tėvynę stebuklingais žodžiais, bet kuo jis kaltas, skaitytojau, jei tokių žodžių jam pristinga? Ar skaitytojo murmėjimas ką padės tokiems žodžiams surasti?

Gilesniam tremties išgyvenimų įvaizdinimui, be kūrybinio nerimo, poetui dar reikia ir *laiko gilumos*. O tuo tarpu tremties išgyvenimų vaizdai bei įvykiai tebegaruoja čia pat, mūsų visų akyse. Todėl visai nenuostabu, kad tų tebegaruojančių vaizdų pusiau publicistiniai aprašinėjimai negali skaitytojo pilnai patenkinti.

Juk ligi Henriko Radausko šimtai poetų ir nepoetų matė sode lyjantį lietų ir miško aikštėje stovintį beržą, bet nė vienas ligi šiol nematė, kad:

Lietus **plonom stiklinėm kojom**
Po visą sodą bėginėja...

O:

Miško aikštelėj senas beržas
Iškėlė **žalią kiaurą skėtį**...
(Strėlė danguje, 64 psl.)

Ir turime pripažinti, jog ligi šiol niekas taip vykusiai nėra įvaizdinęs lietaus ir beržo, kaip minėtasis Radauskas. Tačiau, iš kitos pusės, reikia taip pat pripažinti, kad patriotinei minčiai įvaizdinti pristigo žodžio ir tam išraiškos meistrui Radauskui (plg. jo *Prarastą rojų*, ten pat, 105 psl.).

Ir patriotinėje bei visuomeninėje poezijoje mes laukiame tokių pat taiklių įvaizdinimų, kaip ir ano lietaus ar beržo. Ir sulauksime! Laikas ir kūrėjo nerimas įvaizdins poezijoje ir mūsų tautos kančią, ir mūsų išgriautas sodybas.

Jau ir šiandien šalia visų gerokai nuvartoto įvaizdžio "ir neliks ten akmens ant akmens" mūsų tremties lyrikoj švysteli viena kita ir šviežesnė tos minties įvaizdinimo priemonė. Pvz. K. Grigaitytė, palygindama gimtųjų namų naikinimą su išplėštomis skryniomis, rašo:

Jau kraičių neberasime,
tik **atdaras skrynias**... (Paslaptis, 61 psl.)

Panašų tos minties įvaizdį randame ir P. Orintaitės naujoje lyrikos knygoje. Savo tėviškės kieme ji nieko daugiau nebemato, tik šulinio gelmę ir joje žibantį vandens lašą:

— Ak, vien **šulinio gelmėj dar lašas žiba!**
Nieko, nieko nėr daugiau tėvų sodyboj...
(Šulinys sodyboj, 27 psl.)

Tai ir viskas, ką ligi šiol yra tekę pastebėti iš originalesnių įvaizdinimo priemonių mūsų patriotinėj lyrikoj. Tačiau šie, nors ir negausūs, pavyzdėliai rodo, kad, šalia publicistinės, kartais gana kietokos išraiškos ima jau atsirasti ir naujesnių įvaizdžių.

Kietoko eiliavimo, o vietomis ir prozaizmų neišvengia savo naujojoje knygoje ir P. Orintaitė. Vietomis ji taip rašo:

Kraugeriai kaimynai nutrempė sodybą —
Liepsnomis nuleido sodą ir namus...
(27 psl.)

Arba:

Taip virpame lyg karo juodvarnių sparnuos —
Ar žmogų kas iš šios nakties vaduos?
(23 psl.)

Šios eilutės, o ypač pabrauktosios, yra ištisai prozinės, publicistinės. Jos yra banalios, skaitytojo nė kiek neveikiančios. Tokių dirbtinių eilučių, kuriose autorei pristinga gyvesnio žodžio ir nuoširdumo, P. Orintaitės knygoje pasitaiko ir daugiau.

Bet ten, kur P. Orintaitė kalba su visu nuoširdumu, kur ji pati tiki tuo, ką sako, tuose posmuose ji išvengia prozaizmų ir pradeda palenkti skaitytoją. Pvz.:

Šiandien tavo veidas
Sopuliu raudonas,
Želia juodas vargas
Kruvinuos dirvonuos... (47 psl.)

Bet aš visu gyvenimu viliuos —
Išauš ir tau Sekminių rytas,
Ir tavo žemė sužaliuos
Po šios Golgotos kruvinos... (33 psl.)

Tokie elegiškai viltingi P. Orintaitės posmeliai, kaip atitinką mūsų visuomenės aspiracijas, visais atžvilgiais darosi malonūs paskaityti, o kiti net smelkiasi skaitytojo sąmonėn, palaikydami jo viltį, paštrindami jo patriotinį jausmą. Čia yra P. Orintaitės lyrikos visuomeninė vertė. Kaip nepretenzingi nei savo turiniu, nei išraiška, šios rūšies eilėraščiai labiau tinka platesnių masių skaitytojams, nei rinktiniams poezijos mėgėjams, poezijoje beieškantiems tik grožio stebuklo.

Tačiau geriausiai P. Orintaitei sekasi asmeninio motyvo vaizdavimas, kur ji daugiau galvoja širdimi, nei protu. Skaitydamas pvz. *Pirėnų katalano* eilėraštį, jauti, kad poetės jau tiek nebevaržo nei žodis, nei forma. Atrodo, lyg viskas savaime atsiranda, eilėraštis lyg vienu atsikvėpimu išdainuotas:

Žaibuok, žerėki žvilgsniais,
Smalingo kraujo katalane!
— Aš myliu vyno dainas —
Pagundą svaigią magdalenų...

Ak, tavo žodžiai lūpose —
Sultingos kekės vynuogynų!
— Deja, negersiu šiandien,
Negersiu nei rytoj Pirėnų vyno...

Nusvyra juodos garbanos,
Ir — meilūs žodžiai verkia...
Mėnulio naktys artinas —
Ir mintys svaiguliu nuvargę...

Ten amžini sniegynai —
Ties Canigou didžiuoju...
Man lūpose sustingsta vynas —
Širdis nebedainuoja...
— — — — — — — —

Bet, pasakytume, šios dainos antrajame atsikvėpime, penktajame šio eilėraščio posme, kuris jau rašomas po brūkšneliais, poetė ir širdies dalykuose skelbdama tautinį asketizmą, nebenugali pačios rašymo technikos. O tas penktasis posmas yra toks:

Siauram kalnų takely
Man veltui globstai ranką —
Toli tėvynė mano,
Toli ir mylimas — Šešupės lankoj...
(64 psl.)

Turint galvoj tokią gyvą šio eilėraščio ekspresiją, atrodo, jog autorė ir tą tautinį asketizmą galėjo nepalyginamai geriau išreikšti. Šį posmą dar pribaigia ir vertimas netaisyklingai kirčiuoti rimažodį *"lañkoj"* (= lankõj), turintį atliepti kitam rimažodžiui *"rañką"*. Todėl šio patriotinio moralo, kaip nepasisekusio išreikšti, čia galėtų ir visai nebūti.

Prie tokių, lyg vienu atsikvėpimu išdainuotų eilėraščių, tenka priskirti ir *Žilagalviuos Pirėnuos*. Tai vienas iš spalvingiausių ir bene grakščiausių išraiškos atžvilgiu eilėraščių, kokių P. Orintaitė, galvodama daugiau širdim, nei protu, yra kada parašiusi. Pvz.:

Žilagalviuos Pirėnuos —
Valespyro kely —
Kur viduržiemiais žydi mimozos,
Žalių palmių miražuos —
Sunykau sopuly
Dėl tavęs, dėl širdies mylimosios...

Aš meldžiaus į tave
Uolose Mondony,
Aš verkiau Hanibado kaskadoj...
Tavo veido ieškojau
Žaliame želmeny
Ir — lašelyje tirpstančio ledo...

Kvepia tylios mimozos,
Tiek alyvų žalių,
O prieš saulę saldus mandarinas!
— Tai kodėl tavo veido
Vis pamiršt negaliu,
Tavo žvilgsnio, kaip žydinčio lino?
— — — — — — — — —
(67 psl.)

Čia turime išbaigtos rašymo technikos pavyzdį. Nuotaikai atitinkanti posmų struktūra, nenuobodūs, taisyklingai kirčiuojami rimai bei pusrimiai čia niekur nesutrukdo eilėraščio ritmikos. Todėl jau pats eilėraščio ritmas skaitytoją vyte veja iš posmo į posmą. Ir todėl, perskaičius eilėraštį, dar norėtųsi, kad ir toliau būtų panašiai dainuojama. Eilėraščio nuotaiką čia pagilina ir vienas originalus šio motyvo įvaizdis. Mylimo veido ieškojimas "... *lašelyje tirpstančio* ledo" yra naujas ir gana taiklus erotinio ilgesio įvaizdinimas.

Eilėraščio erdvumas, stambiais brūkšniais brėžiamas didelis vaizdas šio kūrinio išraiškai suteikia vyrišką charakterį. Išraiškos vyriškumas yra būdingas ne tik šiems pirėniškiesiems P. Orintaitės eilėraščiams, bet ir visai jos lyrikai apskritai.

Su šia išraiška čia vykusiai derinasi ir stambokas naujosios knygos formatas, atitinkąs eilėraščių erdvumą bei jų struktūrą, ir daugiau realistinio pobūdžio dailininko Miko Šileikio iliustracijos, pabrėžiančios tos išraiškos charakterio vyriškumą.

II RYTMEČIŲ GIEDRĖJIMUOS

Petronėlės Orintaitės "Šulinys Sodyboj" eilėraščių iliustracija. Piešė dail. Mikas Šileikis

Petronėlės Orintaitės eilėraščiai

PAVASARIO DIENOS

Pavasario dienos ateina,
Kaip nuotaka baltos ir skaisčios,
Ir kvepiančiu pumpuru pilasi tavo širdin...

Paukštelis palangėj tau skambina dainą,
O sesė, ankstybą darželį palaisčius,
Tau puokštę rausvųjų roželių suskins...

Lyg šilumą švelnią kažkas spinduliuoja,
Ir kelia tau žvilgsnį į tolimą tolį —
Ir džiaugsmas ir juokas tavy...

Pavasario dienos — tai tu, mylimoji:
Bučiuoji ir glostai lyg rytmečio žolę,
Ir ilgesiu klūpai kely...

Tos dienos taip skaisčios, kaip snaigės —
Ir mielos, ir geros, ir graudžios
— Ateina ir eina tolyn...

O ryt — jau pavasariai baigias,
Kaip tirpsta kad saujoje snaigės,
Ir visa — vien tavo širdies svaigulys...

SMUIKAS

Tyliai virpa baugios stygos,
Tokios liaunos, tokios lygios...
Mielos gaidos, švelniai graudžios,
Aidi soduos, tolin gaudžia
Ir — vėl grįžta atgalios...

Skamba smuiko stygos plonos —
Tai varpeliai skardžių kloniuos...
Rauda gailiai, verkia tyliai...
Tartum kenčia kas ar myli —
Aido žodžiuos nebyliuos...

Lyg vėlybos dainos gojuos,
Smuiko gaidos vėl vyniojas...
Tavo sielą, tavo širdį —
Ir paglosto, ir nuvirkdo,
Tartum žvilgsniai mylimos...

Ir tavy tuojau liepsnoja
Jau gyvybė nemarioji —
Vis žydėti ir dainuoti,
Kilti spinduliu sparnuotu
Ir — švytėti debesuos...

BALTI DEBESĖLIAI

Balti debesėliai jau siaustos —
Ar supasi vyšnių žiedai...
Lyg rytas pavasariu praustųs —
Balti debesėliai jau siaustos,
Ir vėjo vualiai plasnoja —
Tai tu, mylimoji?

Išeiti ir eiti palaukėm
Ir šūkauti, tartum vaikai!
Sustoji — lai debesys plaukia,
Ir pempės plasnoja palaukėm,
O akys — padangės, ne akys —
Jau žodį pasakė...

Ar myli — nemyli — nereikia...
Širdis — tartum vyno versmė!
Ir mintys tau — vėjai paklaikę...
Į lauką, į pievas išeiki —
Aguonos aušrinėm liepsnoja...
Tai tu, mylimoji?

GIRIOS GAUDŽIA

Klausykit, girios gaudžia
Nuo Nemuno šalies!
Rods giesmę, tokią graudžią,
Tavon širdin įlies...

Ir plinta skardas tolyn
Kentėjimo žmogaus —
Ten klumpa mirštą broliai
Ir — šaukiasi dangaus...

Tėvų tėvynės žemė —
Ant kranto prarajos...
— — — — — —
O sieloj mums vis gema
Žvaigždė aušros naujos...

Petronėlės Orintaitės "Šulinys Sodyboj" III sk. iliustracija. Piešė Mikas Šileikis

Apie Orintaitės eilėraščių rinkinio kalbą

P. Orintaitės eilėraščių rinkinio "Šulinio sodyboj" kalba, apskritai imant, yra gana gera, taisyklinga ir gryna.

Suprantamas dalykas, kad visame, ne visai mažame, rinkinyje ta kalba negali būti visai vienoda. Pasitaiko retkarčiais ir blogesnių vietų. Randame šen bei ten vieną antrą žodyno svetimybę, kaip *varsos, prabočiai, gojai,* kurie (bent abu pastarieji), atrodo, tik dėl rimo atsirado eilėraščiuose, o šiaip neina nei stilistine, nei vaizduojamąja priemone, nes tik šie pastarieji sumetimai tepateisina barbarizmus poetinėje kalboje. Taip pat kur-ne-kur gali užtikti netaisyklingą gramatinę lytį, kaip pvz.: Juk *žmogišką puikybę* ir *godumą* nepagydo jokie vaistai (galininkas vietoj kilmininko), arba tarmybę (kaip *vienintėlis* vietoj *vienintelis)* ir pan. Tik atsidėjęs ieškodamas teužtinki vieną antrą ir neteisingai kirčiuojamą lytį, atsiradusią dėl rimo bei ritmo, pvz. *senaīs: kaimynaīs* (galima šią lytį tarmybe laikyti), *rañką : lañkoj.*

Kiek savotišką autorė vartoja rašybą. Ji nėra nei mūsų įprastinė tradicinė (vad. oficilioji jablonskinė), nei kai kurių dabar siūloma naujoviškoji. Pvz. autorė vartoja jotą žodžių pradžioje prieš *ie (jieškoti, jievos),* po *b, p (nupjauta),* taip pat rašo kartu *galbūt,* kai kur neskiria kableliais įterptinių žodžių (Nors *galbūt* sodyboj / Vien tik pelenai; *Rodos* pasiverščiau / Raiba gegute). Vis dėlto jotas svetimybėse jos jau rašomas ne pagal aną naujoviškąjį siūlymą *(milijonai,* net *mirijadai);* taip pat ir *kodailiausias, košvelniausias.* Šitas atsitikimas rodo, kad, nesilaikant oficialinės įprastinės rašybos, daug kas gali panūsti rašybą kaityti.

Tačiau, kaip sakiau, šiokių netaisyklingumų bei kalbinių negerovių kalbininkas rinkiny tik kur-ne-kur teužeis, jau tyčia juos medžiodamas, "priekabių" ieškodamas. Šiaip autorės kalba yra taisyklinga ir gryna, rūpestingai apvalyta, išlyginta. Kai palygini su daugeliu ankstyvesniųjų, senosios kartos mūsų poetų kalba, šį rinkinį matai savo kalba aiškiai pralenkiant tuos senuosius.

Šiaip pati kalba — žodynas ir posakiai — autorės vakarų aukštaitės yra paprasta. Tačiau tarpais ji pasiieško ir imantresnio žodelio ar išsireiškimo, pvz.: Liepsnom *nutvieskia* dainos šviesios; Kiškis *kiuostelia* iš guolio dobiluos; *Gausmo* jūra jaunystės dainų sūkuriuos; Siauras upelaitis *patakiai* vingiuoja, ir kt.

Tas kalbos gerumas pirmiausia aiškintinas tuo, kad autorė priklauso tai mūsų rašytojų kartai, kuri Lietuvos universitete studijavo ne tik literatūrą, bet ir lietuvių kalbą, o vėliau abu tuodu dalykus dėstė ir gimnazijoje. Taigi jai teko daugiau susipažinti su kalbos dalykais ir į juos įsigilinti, apie juos pagalvoti. Kalbos klausimais ji yra rašiusi kiek "Gimtosios Kalbos" laikrašty, ėjusiame nepriklausomoje Lietuvoje, o vėliau ir kitur.

P. Jorikas

ĮSIGYKITE METRAŠTĮ LITERATŪRĄ

Lietuvių literatūrą ir knygą vertinantieji žmonės turėtų tuojau įsigyti tik ką išspausdintą Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos metraštį LITERATŪRĄ.

Metraštis kainuoja 2 doleriai. Jis galima užsisakyti tokiu adresu:

Literatūros Draugija
1739 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois.

Laišku reikia prisiųsti Money Orderį arba Postal Note.

Metraštis jau išsiuntinėtas anksčiau užsisakiusiems žmonėms.

Metraščiui reikalingi platintojai. Kiekviename mieste pageidautina turėti bent po vieną platintoją. 10 arba daugiau egzempliorių užsisakę platintojai gaus platintojams duodamas nuolaidas. Visus knygų platintojus kviečiame į talką.

Metraščio Administracija

Mes vertiname save pagal tai, ką jaučiame galėsią atlikti, o kiti mus vertina pagal tai, ką jau esame atlikę. —Longfelow

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Socialdemokratų 4 Kuopos vakarienė nebetoli

Bridgeportas. — Lietuvių Socialdemokratų 4 kuopos vakarienė įvyks kovo 17 dieną Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Laiko jau ne per daug liko, tiktai apie tris savaites. Kaip jau žinoma, kas metai lietuvių socialdemokratai surengia gražų pobūvį ir patiekia gerą vakarienę iš geros rūšies maisto reikmenų, gerai patyrusių šeimininkių pagamintas, už prieinamą kainą. Taip bus ir šįmet. Vakarienės pobūvis įvairus, su gražia programa. Įėjimo mokestis tas pats, tiktai $2.50, nors maistas daug brangesnis, negu praeitais metais.

Kurie manote vakarienės pobūvy dalyvauti, malonėkite kaip galima greičiau įsigyti vakarienės biletų. Tuo palengvinsite vakarienės rengėjams: bus galima geriau žinoti, kiek maisto reikmenų bus reikalinga. Biletus galima gauti pas daugelį socialdemokratų narių ir vakarienės rengėjus "Naujienų" raštinėje, pas Seną Petrą, J. Kondrošką, Mrs. Oną Dovgin, P. M. Kaitį, atėję į Chicagos Lietuvių Draugijos raštinę duoklės mokėti pas draugijos sekretorių F. Millerį ir daugelį kitų.

Socialdemokratų 4 Kuopos pavasarinis ir pirmas piknikas įvyks gegužės 6 d. J. Liepos sode, 82nd ir Kean Ave., prieš Lietuvių Tautines Kapines. Tai bus pirmas pavasarinis piknikas, piknikų sodo atidarymas. Visi tyram ore galės pasigėrėti gamtos grožiu. **Senas Petras**

"NAUJIENOS" — NEIŠSEMIAMAS ŽINYNO IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI.

JULIUS ŠUKIS
gyveno 9421 S. Champlain Av.

Mirė 1951 m. vasario 24 d., 11:55 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Balnoravos kaime. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: duktė Ona ir 3 sūnūs: Jeronimas, Julijonas ir Benediktas ir jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose 9421 So. Champlain Avenue, Burnside, Ill. Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 28 d., 8:30 val. ryto iš namų bus atlydėtas į Visų Šventų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juliaus Šukio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Duktė, Sūnūs ir Giminės.

Laid. Direkt. John F. Eudeikis tel. YArds 7-1741.

Remia Dr. Šliupo biografijos leidimą

Šiomis dienomis Komitetas Dr. Šliupo Biografijai Leisti išsiuntinėjo laiškus organizacijom ir asmenims. Dar ne visi laiškai paruošti. Juos jau turėjo gauti visos SLA kuopos ir kai kurie asmenys. Netrukus juos gaus klubai, draugijos ir Dr. Šliupo draugai.

Biografijos leidimo darbą lietuviai remia. Dr. P. Z. Zalatorius pirmas davė penkinę. Jis pageidauja, kad biografijos darbas būtų greičiau dirbamas, bet nori, kad knyga visais atžvilgiais būtų gerai padaryta.

Marė Miščikienė, SLA 14-tos kuopos raštininkė, iš Clevelando, O., atsiuntė 10.00 dolerių čekį ir kuopos narių vardu linki pasisekimo užsimotam darbui.

W. V. Anesta, SLA 359 kuopos sekretorius iš Dorchester, Mass., atsiuntė 5 dolerių čekį. Jis rašo:

"Su mielu noru prisidedam, nors nedidele suma, bet pagal savo išgales. Malonėkite priimti tą mūtų kuklų prisidėjimą 5 doleriais. Esate pasiėmę sunkų, bet gražų ir naudingą darbą atlikti.

Dr. Jonas Šliupas buvo prietarų naikintojas ir laisvos minties skleidėjas, kurio darbų niekad negalima užmiršti, todėl labai gerbtinas Chicagoje sudaryto komiteto pasiryžimas. Mes visi linkime Jums geriausio pasisekimo".

Jei visuomenė rems, tai visi išleisime gerą Dr. Šliupo biografiją.

Pirmas aukas atsiuntusiems dėkoja **Komiteto Sekretorius**

Gyvas apšvietiečių pobūvis

Šeštadienio vakarą Lietuvių Auditorijoje įvyko gyvas Chicagos Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvieta" pobūvis.

Buvo apsėsti beveik visi stalai, o moterys turėjo skubėti daryti sandvičius ir skirstyti šiltą kugelį. Tiktai prie baro eilės buvo retos. Pačios moterys, matyt, mažai tegeria, o vyrų taip pat ten nesimatė.

Pobūvio pelnas skiriamas Literatūros Draugijos kultūriniems darbams, bet nesimatė šios draugijos narių. Į pobūvį tiktai keli buvo atvykę.

Visos apšvietietės turėjo daug darbo. Zolpienė rūpinosi vakaro tvarka ir dovanų skirstymu. Kurauskienė prižiūrėjo barą, pasikviesdama talkon Punišką. Baronienė sekė, kad visi svečiai turėtų kuo lošti. Puniškienė tvarkė pobūvio piniginius reikalus, o Valančienė visą laiką skubėjo nuo vienų prie kitų, kad viskas sklandžiai eitų. Buvo ir daugiau gerų ir darbščių darbininkių.

Paskirsčius dovanas, du muzikai pradėjo groti. Juozui Būgai pavyko įrašyti kelias senas lietuviškas dainas.

Vakaras buvo draugiškas ir vykęs. **—Dalyvis**

Šešių Metų Mirties Sukaktis

JUOZAPAS PRANCIŠKUS VILIS

Gimė 1881 m. spalio 15 d. Mirė 1945 m. vasario 27 d.
Palaidotas kovo 3 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Jau šeši metai prabėgo, kai mano mylimas vyras ir mūsų mylimas tėvelis ilsisi kapinėse.
Labai skaudi buvo valanda, kai jo širdis sustojo plakus. O mums paliko didžiausias liūdesys, kuris niekuomet negali pranykti, nors jo mylimas veidas bei žodžiai ramina mumis.

Mūsų mylimas ir brangus vyras ir tėvelis ilsisi ramiai mūsų mintyse.

Liekame nuliūdę:
MOTERIS, DUKTERYS, ŽENTAS, ANŪKAI.

Trumpai

—**Vienintelis lietuvių kandidatas** į 12 apylinkės aldermanus Stepas Kane (Kachinskis) buvo išbrauktas iš balsavimo lapo. Girdi, jis netiksliai užpildęs aplikaciją. Greičiausia tai tėra tik priekabė. Tuo būdu Brighton Parke bepaliko vienas kandidatas — F. Kucharski (lenkas).

—**"Naujienų" red. Dr. P. Grigaitis** vasario 25 d. pasiuntė Chicagos Estonian Society sveikinimo telegramą Estijos nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvių šventės proga.

—**Mindaugas Palukaitis,** 4319 Greenwood, sunkiai susirgo gripu.

—**Mrs. Helena Bieleckas,** 5242 So. Aberdeen St., geležinkelių darbininkų streiko metu sumanė pasiųsti maisto paketą broliui į Korėją. Bet pašte tarnautojas paaiškino, kad orlaiviu negalima daugiau siųsti kaip tik lygiai 2 svarus. Susidarė nepatogumų, nes paketėlis buvo sunkesnis, negu reikalaujama.

—**Mr. Walter Vaitkevičius,** 4236 So. Talman Ave., nuo 1951 m. sausio 1 d. išėjo į pensiją. Kurį laiką sirgo, ir labai sunkiai, bet dabar jaučiasi neblogai.

—**Vlado Šulaičio,** 25 W. Coulter St., serga gripu žmona, svainė ir vaikai.

—**Mr. A. S. Kuizinas,** 2548 W. Marquette Road, nusiskundė, kad jųjų šeimai nekaip sekasi: žmona neseniai turėjo operaciją, o jis pats parkritęs koją išsinarino, ir negali gerai vaikščioti. Prieš kiek laiko buvo labai susirgęs, manė jau nepagysiąs. A. S. Kuizinas priklauso SLA 122 kuopai ir yra geras lietuvis.

—**Mr. ir Mrs. Juozas Balčiūnas,** 7155 So. Sacramento Ave., pasiėmę su savim Mrs. Bakienę, Balčiūno automobiliu išvažiavo į Floridą kelioms savaitėms. Juozas Balčiūnas yra Lietuvių Auditorijos šeimininkas ir Teisybės Mylėtojų Draugijos pirmininkas.

—**Mrs. Juzefa Kluonienė,** 8858 So. Cottage Grove Ave., savo automobiliu sveikatos sumetimais išvažiavo į Arizoną. Kluonienė pasiėmė ir daugiau norinčių važiuoti. Sakė, ne tik Arizoną, bet ir Californiją aplankysianti, jeigu kelionė gerai vyks.

—**Kazimieras Lutkus,** 80 m., 718 East 89th St., pasimirė Chicagos ligoninėje. Gimęs Lietuvoje Kauno rėdyboje. Priklausė SLA 139 kuopai. Paliko liūdinčias 3 dukteris: Mrs. Aleksandrą Augūnas, Mrs. Viktoriją Sipavičius ir Mrs. Katarina Paredna, 2 sūnus — Antaną ir Praną ir daugiau giminių ir pažįstamų. Visų Šventų parapijos bažnyčioje atlaikius pamaldas, palaidotas Šv. Kazimiero Kapinėse.

—**Mrs. Julija Verbickienė,** 3204 So. Halsted St., savo gimtadienį šventė vasario 16 d. Ji didžiuojasi, kad jos gimtadienis sutampa su Lietuvos nepriklausomybės diena. Atsilankė daug svečių, kurie linkėjo jai ilgiausių metų. Mrs. Julija Verbickienė remia lietuviškuosius darbus.

Balčiūnai atostogauja Floridoje

Bridgeportas.— Vasario 20 d. Juozapas Balčiūnas, Lietuvių Auditorijos, 3133 So. Halsted St., menedžierius su žmona ir dukterimi apleido Chicagą nuosavu automobiliu ir išvyko į Miami (Floridą) atostogų. Žada saulėtoje Floridoje praleisti apie mėnesį laiko. Gerai pailsėję ir aplankę pažinties draugus, apvažinėję miestus ir miestelius, pasigėrėję Floridos gamtos grožybėmis, aplankę arklių ir šunų lenktynes, vėl grįš į skerdyklų sostinę Chicagą prižiūrėti Lietuvių Auditorijos biznio.

Senas Petras

LIŪDESIO VALANDOJE MRS. MAGDALENAI STERLING, 1839 SOUTH CALIFORNIA AVE., IR JEAN AND PAUL OLSEN, 2101 SO. CALIFORNIA AVE., MYLIMAI DUKRAI IR SESERIAI STAIGA MIRUS REIŠKIA UŽUOJAUTĄ.

DR. J. MAKŠTUTIS ir ŠEIMA.

Eugeniją Augustauskienę palaidojus

Eugenija Augustauskienė, kaip ir daugelis kitų, bėgo iš savo krašto sykiu su savo vyru V. Augustausku nuo bolševikų teroro. Josios mylimas vyras ats. plk. leit. Vytautas Augustauskas mirė kelionėje prie pat Vokietijos sienos 1944 m. rugp. 24 d. Dagilių kaime, Kidulių vls. ir ten liko palaidotas.

Netekusi savo brangiausio draugo, Augustauskienė tęsė kelionę toliau. Pasiekusi Vokietiją, ten vargo, kol atėjo Amerikos kariuomenė. Nuo tada visą laiką buvo tremtinių stovykloje.

Sykiu bėgo ir Elzbieta Gulbinaitė, dabar švelnienė. Ši jai ir padėjo visus rūpesčius pakelti, o čion atvykus, ji visados E. Augustauskienę lankė ir ramino josios ligos laikų iki mirties.

Lietuvoje gyvendama, Augustauskienė turėjo pažintį su p. Kristina Griniene, Dr. Kazio Griniaus, buv. Lietuvos Respublikos prezidento, žmona. Griniams pirmiau atvykus, p. K. Grinienė rūpinosi kiek galėdama pagelbėti savo tautiečiams. Ir daugeliui ji pagelbėjo atvykti į šią šalį. Ponia K. Grinienė kreipėsi į šių žodžių rašytoją, kad mes sudarytume garantiją Augustauskienei. Tas ir buvo padaryta.

Velionė į šią šalį atvyko 1949 m. rugp. 24 d. Atvykusios sveikata buvo nestipri. Padirbėjusi prie vaikų kelias savaites, daugiau pajėgų neturėjo. Tad mums teko ją globoti, nes ji jokių giminių ir pažįstamų neturėjo, išskyrus K. Grinienę ir E. Gulbinaitę-Švelnienę. Išlaikėme pas save pereitą žiemą. Matydami josios sveikatą einant blogyn, ėmėm ieškoti iš miesto pagalbos, kuri ir buvo suteikta. Miestas prisidėjo puse prie palaidojimo. Be to, buvo sudėta geraširdžių $18. Stambiausią auką davė p. Juknevičius, kuris pažino plk. Augustauską Lietuvoje, įteikdamas $7. Širdingai ačiū!

Nors velionė neturėjo pažįstamų, bet buvo daug žmonių šermenyse ir laidotuvėse. Kadangi vel onė buvo stačiatikių tikėjimo, tai buvo 2 stačiatikių kunigai, atlaikydami pamaldas laidotuvių koplyčioje.

Velionė buvo labai gero būdo, niekados nesiskundė savo gyvenimu ar liga. Kadangi buvo neturtinga, tai, labiau susirgus, veždavom į Cook apskrities ligoninę. Tenai ji ir pasimirė 1951 m. vasario 12 d. Buvo gimusi 1893 m. spalio 30 d. Razianiaus mieste (pagal tėv. Tarkovaitė). Šeimos neturėjo. Buvo "Naujienų" skaitytoja. Mums buvo pasidariusi kaip mūsų šeimos narys. Mes rūpinomės visu kuo ir josios laidotuvėmis, norėjome, kad būtų palaidota taip, kaip ir visi lietuviai.

Velionė liko palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse vasario 16 d. Kapinėse. K. Grinienė pasakė kalbą, nupiešdama velionės gyvenimą, padėkojo visiems palydovams ir šermenų dalyviams.

Mes nuo savęs dėkojame visiems aukojusiems, dalyvavusiems šermenyse ir laidotuvėse, taip pat graboriui Eudeikiui, grabnešiams, Sophie Barcus už nemokamą skelbimą, gėlininkui Loveikiui už nemokamai suteiktą gražų vainiką.

Ilsėkis, Eugenija, laisvos šalies žemėje. **Parednių šeima**

"Naujienos" —yra Jūsų Geriausias Draugas — Užsirašykite Jas.

P. E. Katiņai daug padėjo tremtiniams

MARQUETTE Parkas. — Povilas ir Elzbieta Katinai, 6533 So. Talman Ave., seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai, yra geraširdžiai tautiečiai. Per juos gavo leidimus įvažiuoti į JAV 5 tremtiniai, pp. J. Naujokai su šeima, vienas pavienis ir negiminė, nepažįstamas kun. Julijonas Karsokas, Ilguvos parapijos klebonas, kuris gyveno Vokietijoje tremties stovyklose. Pastarajam Katinai pasiuntė afidevitą, ir klebonas J. Karsokas pereitų metų balandžio mėnesį iš Vokietijos atvyko į Chicagą tiesiai į ponų Katinų namus. Kadangi Chicagoje ir apylinkėje, kur yra apie 14 lietuviškų parapijų, kun. J. Karsokas negavo prieglaudos, tai gyveno pas Katinus 4 mėnesius su viršum kaip bedarbis; nakvynę, valgį, baltinius gavo veltui. Gruodžio mėnesį, prieš Kalėdas, klebonas J. Karsokas gavo pagelbininko darbą Reed City, Michigan valstybėje, St. Phillips bažnyčioje.

Katinai atsinaujino "Naujienas" metams.

—Senas Petras.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS mėnesinis susirinkimas įvyks 1951 m. vasario (Feb.) 27 d. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 7:30 val. vakaro. Visi nariai,-rės prašomi atsilankyti, nes turim daug labai svarbių reikalų aptarti.

V. Juška, rašt.

FILATELISTŲ DĖMESIUI!

Trečiadienį, vasario 28 d., 8 val. vakaro, Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave., įvyks svarbus Filatelistų Draugijos "Lietuvos" susirinkimas. Bus svarbių pranešimų apie rengiamąją parodą, albumų, lapų iliustracijų ir pranešimai apie Lietuvos pašto ženklus. Norintieji ženklų galės įsigyti susirinkime.

Maloniai prašoma visų narių susirinkti. **Sekr. W. Rozmin.**

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIU DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
PRospect 6-0099 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jusų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
★
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

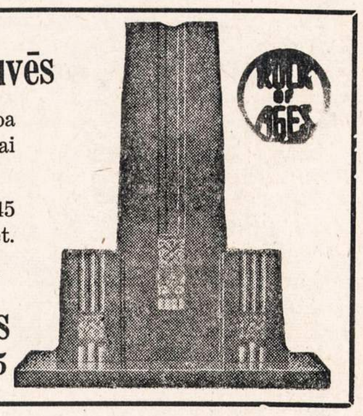
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

WATERBURIEČIAI SUDĖJO $2,119.00 LIETUVAI VADUOTI

Įspūdingą kalbą pasakė Kipras Bielinis. — Stambios aukos. — Aukų rinkimą pravedė p. Aleksis

WATERBURY, Conn.—Graži, įspūdinga, širdį jaudinanti programa čia buvo atlikta šių metų vasario mėn. 18 d. minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukaktį, kurią suruošė ALT Waterburio skyrius. Erdvi lietuvių parapijos salė sausakimšiai buvo prisirinkusi dalyvių, kurių tarpe turėjome miesto merą Mr. Snyder ir prof. Rafaelį Lemkin'ą, kurie labai gražiai pasveikino lietuvius šios suakties proga ir palinkėjo sėkmės kovoje dėl Lietuvos laisvės atgavimo.

Atidarydamas susirinkimą Dr. Kolney pabrėžė, kad šis minėjimas skiriamas nuo anksčiau buvusių tuo, kad jis vyksta tuo laiku, kada mūsų tėvynės teriojimas yra pasiekęs negirdėtą žiaurumą.

Po to sekė malda už tėvynę, harmonizuota komp. Dambrausko. Jautrus vietos klebono Valantiejaus žodis ir parapijos mišrus choras padainavo keletą pritaikytų dainų, akompanuojant p. Dulskytei. Toliau sekė jautrios deklamacijos ir buvo perskaityta Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Deklaracija.

Išsamią, pritaikytą vasario 16 kalbą pasakė prof. Šerkšnas. Jis plačiai nušvietė didingą Lietuvos praeitį, jos sunkias kovas už laisvę, kurias Lietuvai teko tęsti nuo pat gilios senovės. Turiningoje savo kalboje prelegentas pabrėžė, kad mes esame dukros ir sūnūs tos tautos, kurios ribos ėjo nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Tad ir dabar jungkime jėgas priartėjusiai paskutiniai kovai ir būkime tikri, kad mes ją laimėsime ir būsime laisvi, nes mes esame su visomis laisvomis tautomis, o jos su mumis.

Labai jautrią ir vaizdžią kalbą pasakė mielas svečias iš Bostono Kipras Bielinis. Jis sugebėjo vietos lietuviams aiškiai atvaizduoti tikrą šiandieninę Lietuvos kančią, kurią ji pergyvena savo istorijoje pirmą kartą. Jis priminė, kad niekad ir nekieno taip žiauriai Lietuvos žmonės nebuvo naikinami, kaip šiuo metu despotiškų, plėšriųjų Kremliaus budelių gaujų. Gerb. kalbėtojas priminė, kad per daugelį metų lietuviai kovojo, liejo kraują, aukojo aukas, pagaliau po ilgų ir sunkių kovų Lietuva buvo prikelta iš miego. Ji pirmiausia pabudo samanotose kuametynų bakužėse, ją prižadino vargo mokykla, nes pirmaeiliai Lietuvos žmonės ir miesčionys daugumoje buvo pamiršę savo bočių lietuvių kalbą. Kelias į 16-tą vasario buvo nepaprastai kietas ir sunkus. Susidėjusios pasaulinės apystovos vėl išblaškė mus po platųjį pasaulį, bet anas pralietas ir dabar liejamas kraujas nenueis niekais. Šiandien mus visus tėvynė yra mobilizavusi ir mes vėl esame kovoje už jos laisvę ir nepriklausomybę. Dar glaudžiau sujungkime jėgas, kad galėtume laimėti sunkioje kovoje, o nugalėjus priešą paveldėti ir atkurti demokratinę Lietuvą.

Kupina, nenugalimos ištvermės Kipro Bielinio kalba keletą kartų buvo nutraukiama gausių aplodismentų.

Po to sekė aukų rinkimo vajus, kurį labai vykusiai pravedė p. Aleksis. Iš įvairių lietuviškų organizacijų ir pavienių asmenų buvo surinkta ir pasiųsta A. L. T. 2,119 dol. ir 45 centai. Tai dosni auka palyginti neperdidelės lietuvių kolonijos. Aukų rinkimo vajuje daugiausia pasidarbavo lietuviai tremtiniai, paaukodami 488 dol. 65 centus ir ateitininkų organizacija paaukojusi net 547 dol. Labai stambiai aukojo ir pavieniai asmenys: p. Matas 100 dol. ir daugumas po mažiau. Pažymėtina, kad ir nelietuvis prof. Rafael'is Lemkin'as gana gražią sumą paaukojo mūsų tėvynės vadavimo reikalams.

Pabaigoje vienbalsiai buvo priimta rezoliucija prieš despotišką rusų elgesį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, kuri yra pasiųsta JAV prezidentui, valst. sekretoriui ir Conn. valstybės kongresmanams. Taip pat vienbalsiai buvo priimta ir yra pasiųsta Jungtinių Tautų organizacijai rezoliucija, kuria reikalaujama, kad iš jos tarpo būtų pašalinta Kremliaus barbarai su jų satelitais.

—Dzūkų Jonas.

PAIEŠKOJIMAI

Augaitis, Adolfas, iš Podgelumbiškio km., Sasnavos parap., Marijampolės apskričio.

Barauskaitė. Valė, Amerikos piliete, gyvenusi Vieželių km., Vyžuonų val., Utenos aps.

Chalupa-Jakužaitytė (Jakuscheit), Grete, iš Klaipėdos, gyveno New Yorke, 128th ar 129th St.

Dievak (Dievakaitė), Aleksandra, iš Ukmergės miesto.

Jankauskas, Jonas ir jo pusbrolis Vaičiulis, Petras, kilęs iš Kalvarijos miesto.

Končius, Jonas, iš Auksūdžio km., Mažeikių aps.

Lazauskienė-Zakarevičiūtė, iš Balandiškių km., Semeliškių val., Trakų apskričio.

Mikluckas, Antanas, iš Streliškių km., Pabiržės val., Biržų aps.

Norkaitis, brolis Petronelės Senauskienės-Norkaitytės.

Poderis, Stanislovas, iš Kauno—Aleksoto.

Reinartaitė - Schmidt, Paulina, iš Ungurinų dvaro, Marijampolės aps., ir vyras Schmidt, Adolfas, gyvenę Brooklyn, N. Y., Stanhope St.

Rupkus, Eduardas, iš Peluodžių km., Pašvitinio val., Šiaulių aps.

Rupkus, Karolis, iš Peluodžių km., Pašvitinio val., Šiaulių aps.

Šatulis, Stepas, iš Ukmergės m.

Schmidt - Reinartaitė, Paulina, iš Ungurinų dvaro, Marijampolės aps., ir vyras Schmidt, Adolfas, gyvenę Brooklyn, N. Y., Stanhope St.

Senulytė, Veronika, iš Žibartų k., Šeduvos val., Panevėžio aps.

Vaičiulis, Petras, iš Kalvarijos m. ir jo pusbrolis Jankauskas, Jonas.

Žakarevičiūtė-Lazauskienė, iš Blandiškių kaimo, Semeliškių val., Trakų apskričio.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

"NAUJIENOS" — NEIŠSEMIAMAS ŽINYNO IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI.

Melrose Park, Ill.

Pirmas choro pasirodymas

Lietuvis Lietuvoj ir sunkiomis ištrėmimo sąlygomis svetur nepametė dainos.

Tremtinių ansambliai savo dainomis žavėjo ne tik pačius lietuvius, bet amerikiečius, vokiečius ir kitų tautybių žmones. Daina jiems davė stiprybės nugalėti sunkų stovyklų gyvenimą.

Iš savo gimtojo krašto išsinešęs dainos meilę, lietuvis su ja gyveno tremtinių stovyklose, su ja plaukė per Atlanto vandenyną į Dėdės Samo laisvės šalį. Čia, vos spėjus šiaip taip įsikurti, vėl pasiilgo dainos. Kur tik susibūrė didesnis skaičius lietuvių, ten suorganizavo dainos mylėtojų būrelius. Iš jų vėliau išsivystė ir daabrtiniu laiku žymūs chorai, ansambliai.

Tokiu pat būdu atsirado - gimė ir Melrose Park lietuvių vyrų ir moterų choras, vadovaujamas muziko Alberto Mateikos. Dabartiniu laiku šis choras nėra didelis, bet per savo pirmąjį ir viešą pasirodymą Nepriklausomybės 33 metų sukaktį minint, vasario 18 d., užsirekomendavo gana gerai. Ypatingai be priekaištų pasirodė su giesmėmis bažnyčioje. Žinant, kad choras susiorganizavo prieš porą mėnesių, reikia tarti, jog per tokį trumpą laiką padarė daug. Kiek blogiau išėjo su dainomis salėje per iškilmingą aktą. Ir čia choro perdaug kaltinti negalima. Viena, salė žema, akustika buvo bloga. Antra, scena nepritaikinta chorui. Ji neturi paaukštinamų laiptelių, dėl to salėje vyrų balsai girdėjosi silpniau. Tai tik techniškos kliūtys. Šiaip ir dainos buvo padainuotos gražiai, balsingai ir harmoningai.

Linkėtina naujai gimusiam chorui sėkmės, nenuilstamo darbo, pasiryžimo ir ištvermės tobulėti toliau ir išaugti į galingą meno vienetą.

Nors nemalonu, bet tenka pasakyti, kad kursuoja pikti lietuviai, jog dėl choro ėmė varžytis "plataus masto šviesios asmenybės", norėdamos susilaukti kažin kokios garbės. Labai gaila, kad turime atvykusių daug tokių "asmenybių". Tikimasi, kad chorui nepakenks.

Ta pačia proga visi lietuviai, gyveną Maywood, Bellwood ir Melrose Park apylinkėse, kurie turi balsus ir myli dainą, kviečiami stoti į chorą. Čia gimusio Amerikos lietuvių jaunimo gražus būrys jau chore dalyvauja.

Kz. Dubysa

Karo sutartys 50-čiai firmų

50 Chicagos srities firmų sudarė paskutiniąją savaitę 84 sutartis karo medžiagoms gaminti $28,102,179 sumai.

Šios medžiagos apima maisto gaminius, radijo ir elektros įrenginius, kai kuriuos lėktuvų reikmenis ir kt.

A. VITKAUSKAS

ŠKAPLIERNIKAS ALEKSIANDRA

(Tęsinys)

Dar kažin ką Apolionija kalbėjo, bet Kotryna pro ausis nepastebėdama viską leido ir į jos ausis įkrisdavo itk Apolionijos vis dažniau pametamas žodis "Aleksiandra..." Kotryna galvojo apie seserį Agatėlą — kokiais keliais ji nuėjo... Maldinga buvo, ilgą ražančių nešiojo, vaiko su stalauniku mieste susilaukė ir dabar žmonės pirštais paduria, prisimine... O kai išėjo į miestą pas ponus tarnauti, savo ūkį su stalaunykais užsivesti sumanė, vieną apgyvendino, dar ruskį kokį, ir vieną dieną į svietą nelaimingas vaikas atėjo, ruskis kažin kur dingo...

Artėjo Stačiūnai.

* * *

Plaukai — kaip po nukirpimo trumpai. Kyšo į priešakį ir į visas puses. Tik Aleksiandrai kairėj pusėj įlankėlė, kakta matosi. Panašiai caro Nikalojaus abrozdas atrodo iš kaktos. Nosis, matyt, didoka, (iš priešakio netaip žymu). Juodaplaukis. Po kaklu — skarelė (kas gi daugiau!). Švarkas nelygus (ir kam tas!). Raukšlėtos kelinės sueina į kareiviškus batus, kurių "padjomų" armonikos labai žymios. Rankos — prie šonų, kaip kareivio. Neveltui tuojau po vaisko Aleksiandra nusifotografavo. Kaip ten tas išėjo nežinia, tik aišku, kad be reikalo tiek grivinų Aleksiandra nebūtų metęs.

Janiškienė sekmadienį sėdi už stalo kertėj su akulioriais ir žiūri į kantičką. Bet kantičkoj ne giesmė matosi, o tas Aleksiandra. Paliko fotografiją, mažą kortelę ant kieto popierio užlipytą, su auksine erelio ar ko panašaus antspauda kertėje žemai, su ruskais žodžiais "Šavli, Fotografija..." Ruskai Janiškienė težino, kad sviestas "kisla", o avis ji paprastai nuvaro, jeigu kokia svetima prie duonos plutos vakare, pargenant, prie vartų, prieina,—žodžiu "kudy idiot!" Ruskai Janiškienė nesupranta, bet jai aišku, kad prieš akis Aleksiandra. Kam tą fotografiją Aleksiandra paliko, neaišku. Murmtelėjo tada jis, nusišypsojo, užkaito ir nebepasiėmė atgal...

Už Janiškienės nugaros peklos ir čyščiaus abrozdai. Ten, kur kunigas laiko mišias, turi iškėlęs ostiją, o šalia iš liepsnos nuogi žmonės, vyrai ir moterys, tiesia desperatiškai rankas į aukštą — čyščius. Tiems dar yra išganymas. Kitas abrozdas platus ir ilgas, užima pusę tarpo nuo langelio iki kertės. Jame — pekla. Ilgas, ilgas kirminas, su liepsna iš nasrų, išsirietęs ant paveikslo, o jo tarpe, į jo nasrus eina minios žmonių. Vyrų, moterų, gerai ir prastai apsirėdžiusių, jų tarpe matyt ir dvasiškių, eina ilga virtinė į kirmino nasrus, ir tas viskas turi reikšti — "eikite nuo manęs, kurie po kairei, nes jū esate prakeikti!.." Tiesa, žmonių eisena abrozde nerodo nei desperacijos baisumo, nei noro kuoskubiausiai gelbėtis, bet niekas nenori to pastebėti, — nes pekla yra pekla, tai ir turi būti baisu!

"Mamai galvą paieškosiu!" sako iš kamaros atėjusi duktė ir ima iš stalčiuko medžkotį; peilis tas pats, kuriuo duoną riekia...

"Aš tau, vaikel, šiandien paieškosiu!" sako Janiškienė.

(Bus daugiau)

Vienas būdas, tai atidaryti sąskaitą Universal Savings and Loan Association, nes čia kiekvieno sąskaita yra apdrausta iki $10,000.00.

Jūs stebėsitės ir džiaugsitės matydami, kaip sąskaita greitai auga, pridėdama gerą nuošimtį prie sistematiško taupymo.

Pas mus padėti indėliai prieš 10 d. mėnesio neša nuošimtį nuo 1-mos dienos.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

HAymarket 1-3317

Atdara kasdieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 12 pietų

TAUPYKITE ATEIČIAI

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki $10,000 by an agency of the U. S. Government.
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant parekalavimo.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 6 MILIJONŲ 100 TŪKSTANČIŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GRovehill 6-7575

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT.** Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežiejimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo eczema nudegimų ir kitų odos ligų. **Kaina $1.50.** Siųskit Money Orderį arba nuvykite į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai prašalina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kūne ir jūsų kraujuje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei nakčia dažnai turite keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinę, vartokite

ŽOLIŲ ARBATĄ SANITAS No. 101

Kaina $1.10 su prisiuntimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokit taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE., CHICAGO 22, ILL.

BARGENAI

1947 Buick Super - $975

1940 Buick Super - $260

MILDA BUICK SALES

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys

907 West 35th Street LAfayette 3-2022

Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WAterfall 8-3060
Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadieni ir sekm. Šešt. pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PUllman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps virsutiniai telefonai, Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Serėdoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad, pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-181
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:3
vakarais. Trečiadienį pagal sutartį

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. v.
Penkt. 3:30—8 v. v. Šešt. 3:30—6 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdieną, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN and SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: COmmodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų Tdečiad. ir Sekmad.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS.
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas.
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Važiuoju į namus.
Val.: nuo 10:30 ryto iki 7:30 v. v.
Šeštadieniais iki 6 valandos vakare.
Seredomis uždaryta visą dieną, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

Dr. Kazimieras
MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street.
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną, išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11—3.

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikučiams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

"NAUJIENOS"—Lietuvių Visuomenės Kultūros Tvirtovė.

"NAUJIENAS" skaito visų srovių žmonės: darbininkai, biznieriai, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Philadelphijos deklaracija

Vasario 26 d. Amerikos Balsas (Voice of America) savo programoje, siunčiamoje lietuvių kalba į Lietuvą, nagrinėjo vad. Philadelphijos deklaraciją. Į pranešėjo klausimus atsakinėjo Vaclovas Sidzikauskas.

Šią deklaraciją (pareiškimą) Lincolno gimtadienio išvakarėse pasirašė 10 Vidurio ir Rytų Europos tautų atstovai: albanai, bulgarai, čekoslovakai, estai, vengrai, latviai, lietuviai, lenkai, rumunai ir jugoslavai.

Šioje deklaracijoje pareiškiama, kad viso pasaulio tautos trokšta taikos ir teisingumo. O to nebus, kol tautos, taip pat ir Vidurio bei Rytų Europos, bolševikų pavergtos, neatgaus laisvės.

Tos Vidurio ir Rytų Europos tautos laikomos ne tik bolševikų pavergtos, nužmogintos, bet ir ruošiamos panaudoti naujai bolševikinei agresijai (puolimui). Neteisėta Vid. ir Rytų Europos okupacija esanti įžanga į naujus karus.

Tik atstačius šiuose kraštuose laisvę esą galima išvengti karo. Reikia išlaisvinti žmogų su jo prigimtinėmis teisėmis ir tautas, kurioms primestos neteisėtos vyriausybės.

Dabartinė pasaulinė krizė kilo iš to, kad buvo nepaisoma kai kurių Atlanto Chartos (čarterio) principų. Dokumente reikalaujama, kad būtų sustabdytos Sovietų atliekamos gyventojų deportacijos, atitraukta iš okupuotų kraštų Sovietų kariuomenė ir policija, paleisti visi politiniai kaliniai, kur jie bebūtų, įvykdyti tuose kraštuose demokratiniai rinkimai, o vėliau gyvenime įvesti demokratiniai principai ir gyventojams suteiktos socialinės teisės, išleisti įstatymai, giną rankų ir proto darbininkų teises.

Deklaracijos pasirašyme dalyvavo ir V. Sidzikauskas. Jis pažymėjo, jog ta deklaracija turinti didelę reikšmę: tai yra Vid. ir Rytų Europos tautų solidarumo manifestacija, lietuviams dar ir tuo svarbi, kad visos ją pasirašiusios tautos Lietuvai pripažįsta nepriklausomybės teises.

Voice of America siunčiama Chicagos laiku kas rytą **10 val.** keliomis bangomis: **12; 16; 25; 41; 48 ir 49 metrų.**

Banditiškas "vaidinimas"

Hug Raubenson, 35 m., sekmadienį sulaikė savo sunkvežimį netoli North ir Elston, kai jis pamatė ten šailkelėje suvargusią, gal sergančią moterį. Jis skubėjo jai pagelbėti. Bet kai tik jis prisiartino, "ji", kuri pasirodė moteriškai persirengęs vyras, ėmė Raubensoną mušti. Atskubėjo netrukus moteriškais rūbais ir kitas vyriškis, kuris prisidėjo prie šio vairuotojo mušimo.

Raubenson buvo sumuštas iki sąmonės netekimo. "Leidės", be to, atėmė iš jo $77.

"NAUJIENOS" SPAUSDINA KNYGAS, PLAKATUS IR ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS

Sovietai kalti dėl karo

W. A. Harriman, specialus prezidento Trumano pagelbininkas, sekmadienį kalbėjo Chicagoje Chicagos skyriaus Jungtinėms Tautoms remti draugijos susirinkime. Jis pažymėjo, jog dėl dabartinės krizės Tolimuosiuose Rytuose kalta esanti Sovietų Sąjunga. Ji Yaltos susitarime pažadėjusi remti tautinę kinų vyriausybę už suteikimą aprėžto uosto, geležinkelio ir jūrų laivyno teisių.

Jau pasirašant Atlanto chartą 1942 m. buvę pripažįstama, jog būsią su Sovietų Sąjunga didelių sunkumų. Harrimanas pažymėjo, jog Vakarai turį parodyti visoms Rytų kraštų tautoms, jog šios yra lygiateisiai laisvojo pasaulio ekonominio ir politinio gyvenimo nariai. Reikią dabartinėj padėty nepraleisti laimėti Indijos simpatijų, suteikiant jai paramą maistu.

Amerika pasiimanti vadovauti laisvajam pasauliui per Jungtinių Tautų mechanizmą. Militariniu požiūriu Amerika turinti būti stipri ir duoti kitoms tautoms pagalbą; ekonominiu— ji turinti kelti kitų kraštų gamybos pajėgumą.

Svarstys anti-bolševikinę priesaiką

Vakar prasidėjo Chicagoje American Bar Ass'n. suvažiavimas, kuriame svarstomas svarbus klausimas, ar reikalinga iš organizacijos narių advokatų reikalauti priesaikos, kad nesi komunistas. Kai kurie įžymus advokatai tokios priesaikos reikalavimui priešinasi. Bet manoma, kad suvažiavimas pasisakys už šiokios priesaikos priėmimą.

Šiandien rinkimai

Aldermanų (miesto tarybos narių) rinkimai Chicagoje bus antradienį, tęsis nuo 6 val. ryto iki 5 val. vak. Turės būti išrinkta 50 aldermanų. Kai kuriose apylinkėse (ward) tėra po 1 kandidatą.

Susidomėjimas rinkimais, sakoma, nėsąs didelis, nes juose nesivaržoma dėl miesto mero, iždininko ir klerko.

Auto parodą aplankė 457,000

Chicagos metinę automobilių parodą aplankė per 9 dienas 457,000 žmonių. Paroda uždaryta sekmadienio vakare.

Gamintojai pareiškė, jog dar prieš prasidedant karui 1951 metais manoma pagaminti 5,000,000 automobilių.

Lankytojų dėmesį labiausiai patraukė Buick XP300 ir Nash Healey (angliškai amerikinis sporto vežimas).

Kam jaunuoliai plėšikavo

Du jaunuoliai — 16 ir 17 metų amžiaus — užpuolė prietemoje J. Davis, 30 m., CTA autobuso šoferį ties Oakwood ir Lake Park, kai jis autobuse sėdėjo vienas. Atėmė iš jo $32, liepė jam važiuti šalin. Jis tiesiai pasuko policijos link, ir abu jaunuoliai buvo suimti. Abu jaunieji plėšikai aiškinosi pinigus atėmę, norėdami nusipirkti narkotikų.

Prof. Viktoro Biržiškos paskaita

Prof. Viktoras Biržiška vasario 25 d. 3 v. p. p. skaitė Lietuvių Auditorijoje įdomią paskaitą, kurią surengė Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija, tema "Matematikos esmė".

Draugijos pirm. M. Gudelis, pradėdamas susirinkimą, pristatė prelegentą ir pažymėjo, jog profesorius vasario 23 d. sulaukė 65 metų amžiaus. Ta proga, susirinkusiems gyvai pritariant, palinkėjo mokslininkui ilgų ir laimingų metų.

Buv. Pedagoginio Instituto lektorius ir gimnazijos direktorius M. Krikščiūnas trumpai nupasakojo prof. Viktoro Biržiškos nueitąjį kelią ir jo kaip matematiko, mokslininko ir visuomenininko veiklą, pažymėdamas, jog jubiliato darbų dar lauks ir toliau atsistačiusioji ir nepriklausomijo Lietuva.

Paties profesoriaus paskaitos santrauką vėliau išspausdinsime skyrium.

Publikos buvo nemaža, daugiausia vyresniojo amžiaus žmonių. Vienas klausytojas pastebėjo, jog jis salėje pasigendąs jaunimo, ypač studentų, kurie klausė profesoriaus paskaitas Kauno, Vilniaus ir Pabaltijo universitetuose.

Parėmė profesorių

Paskaitos pertraukos metu buvo padaryta savanoriška rinkliava. Pirmininkas paprašė sumesti kelis dolerius salės išlaidoms sumokėti. Tuo pačiu metu jis pastebėjo, kad prof. Biržiška jau kelinta savaitė neturi darbo. Keliose vietose buvo jau begaunąs, bet amžius ir mokslo laipsnis pakenkė. Jei bus sumesta daugiau pinigų ,tai jie bus atiduoti prelegentui, patekusiam nemalonion ekonomiškon būklėn.

Ponia L. V., tremtyje pažinusi profesorių, bet negalėjusi ateiti į paskaitą, davė 5 dolerius.

Rinkliavos metu p. p. Šileikis ir Augustas surinko beveik 50 dolerių. Kiek trūko iki šios sumos, tai p. Augustas pridėjo. Kadangi buvo ir kitų išlaidų, tai prelegentui negalėjom įteikti apvalios sumos. Tada K. Liutkus pridėjo dar vieną penkinę, o Antanas Vaičaitis pradžioje išmetė vieną penkinę, o vėliau metė ir antrą.

Rinkliavos metu vienas klausytojas davė visą dešimtį dolerių, bet rinkėjas pradžioje nepastebėjo, o vėliau negalėjo sužinoti šio dosnaus aukotojo vardo.

Literatūros Draugija, sumokėjusi paskaitos organizavimo išlaidas, įteikė prof. Viktorui Biržiškai 50.00 dolerių. Visiems dosniems aukotojams ji taria širdingą ačiū.

1951 BALANDŽIO 8 D. BUS

PAVASARINIS "NAUJIENŲ" PARENGIMAS SOKOLŲ SALĖJE, 2337 S. KEDZIE.

Laisvės mobilizacijos vajus tebevykdomas

Laisvės Mobilizacijos Vajus, savo kulminacinį tašką pasiekęs Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimo metu, bus vykdomas dar ir kovo mėnesį, duodant progą kolonijoms, iki šiol dar nesuspėjusioms išpildyti joms numatytas vajaus kvotas.

Paskirų asmenų aukos nuolat plaukia į ALT Centrą. Gaunama laiškų, kuriuose pasižadama kasmet mokėti pastovią sumą Lietuvos laisvinimo reikalams. Iš stambesnių aukotojų, savo aukas betarpiškai pasiuntusių ALT Centrui, pažymėtini:

F. Šlapelis, Rochester,	$100.00
P. Petrauski, Chicago,	50.00
Dr. E. Gurskis, Detroit,	50.00
M. Reklaitis, Chicago,	40.00
John Passick, Hoquiam, Washington,	25.00
J. Chiliauskas, Chicago,	25.00
Paulius Augius, Chicago, Ill.,	25.00
P. Mankus, Blackstone, Mass.,	20.00

Amerikos Lietuvių Taryba laukia, kad visi lietuviai pasiskubins kovo mėnesį atlikti tėvynės meilės ir gyvenamojo momento diktuojamą tautinę pareigą.

Aukas siųsti: Lithuanian American Council, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., arba įteikti vietos ALT skyriams.

—Amerikos Liet. Taryba.

Brooklyn, N. Y.

Tremties spaudos archyvas

B. Jacikevičius renka Lietuvių tremtinių spaudos archyvą. Darbą jis pradėjo Vokietijoje, o dabar jį tęsia Amerikoje. Jis jau turi surinkęs 2,000 atskirų pavadinimų. Dabar juos kataloguoja ir tvarko.

Iš Vakarų Vokietijos surinkta medžiaga paštu buvo siunčiama į Ameriką, bet kelios siuntos dingo. Dabar B. Jacikevičius stengiasi atsiradusias spragas papildyti. Jis yra pasiryžęs surinkti visus Vakarų Vokietijoje spausdintus leidinius, kad vėliau būtų galima rasti ir naudotis tremtyje leistais spaudos darbais.

Lietuvių spaudos archyvui p. Jacikevičius jau išleido didoką sumą pinigų.

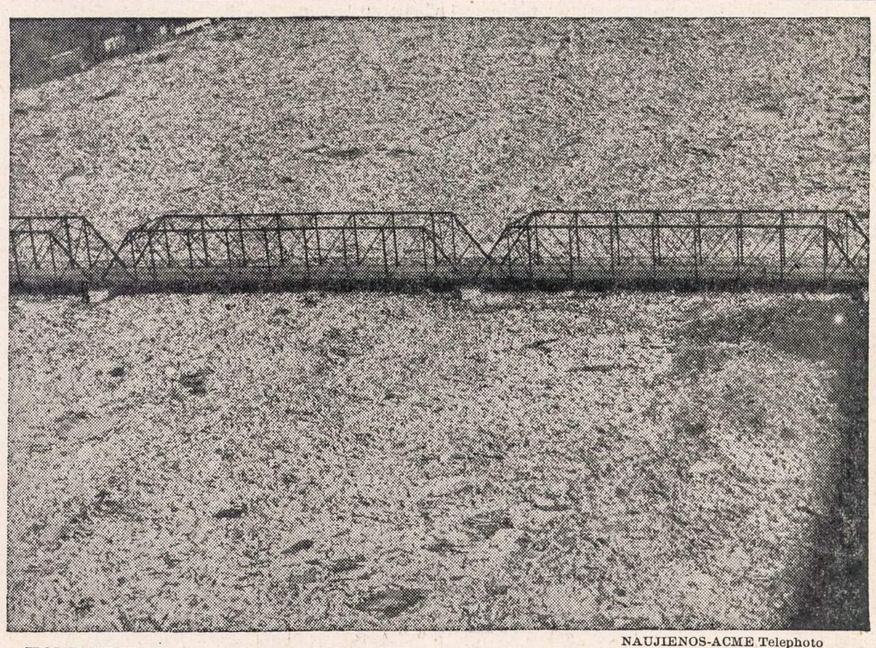
—Reporteris

Gabi rūbų siuvėja

BRIDGEPORTAS. — Prieš porą savaičių teko paminėti naują verslininkę Bridgeporte, ponią Eleną Vambutienę. Jinai kartu su savo vyru Alfonsu ir šeima atidarė rūbų saloną "Gintarą" prie 3401 So. Lituanica Ave. Pereitą savaitę užsirašė "Naujienas" metams.

Dirbtuvė pavadinta "Gintaru", matyt, ryšium su tuo gražiuoju papuošalu. —VBA.

MŪSŲ "NAUJIENOS", tai MŪSŲ GYVENIMO VEIDRODIS

NAUJIENOS-ACME Telephoto

KANKAKEE, Ill. — Kankakee upės vaizdas, žiūrint iš oro. Prie tilto susikimšo ledai, kuriuos teko išsprogdinti dinamitu.

'Naujienos' Pildo 'Income Tax' Blankas

Naujienų ofisas padeda išpildyti pajamų mokesčių blankas. "Income Tax" reikalu galite kreiptis nuo 9:30 valandos ryto iki 5 valandos vakaro; šeštadienį iki 12-tos.

1739 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

TEISINGAS PATARNAVIMAS
Norint pirkti arba parduoti bile kokią nuosavybę, namą, arba reikalaujant pirmų ar antrų morgičių, patartina kreiptis pas Kazį Urniką, kur gausite geresnį ir pelningesnį pirkinį ir teisingą patarnavimą su apsauga. Sutaupysite sau nemažai pinigų. Tegul niekas jumis neišnaudoja neteisingai. Chas. Urnich, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. PRospect 6-6025

BRIDGEPORTE
Nežiūrėkite toliau. 3 aukštų 7-6-4 kambarių mūrinis namas. Uždaryti porčiai, 3 mašinų mūrinis garažas (driveway). Namas garu šildomas (Iron Fireman Stoker), skalbykla ir drabužinės beismonte. 7 kambariai dabar tušti, galima tuojau užimti. Ant Lituanica, arti 33-čios gatvės. Savininkas YArds 7-6494.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

160 AKRŲ pagerinta farma. Savininkas parduoda. Arti miestelis. Užimti galima tuoj, kai nupirksite. Rašyti P O. Box 90, Dawson, Iowa., pilnoms informacijoms.

Sen. Butler laiškas Omaha lietuviams

UNITED STATES SENATE
Committee on Finance
February 15, 1951

Mr. Felix Petruconis, President
Center of Lithuanian Associations in Omaha
3425 U Street
Omaha, Nebraska

Dear Mr. Petruconis:

Thank you for your kind invitation to join with you in commemorating Lithuanian Independence Day next Sunday. I would be delighted to be with you if it were at all possible, but unfortunately the pressure of duties here in Washington prevents me from leaving. Perhaps you will wish to read this letter to your gathering, so that those who attend may know I am with you in spirit.

I want to commend you most strongly for your courage and patience in upholding the cause of the Independence of Lithuania during these dark times. As long ago as February 26, 1945, at the time of Yalta, I condemned the Yalta Agreement in the strongest possible terms. At that time, I charged "The sole practical result of the Yalta Conference has been to countersing the unilateral act one of one of our allies, the Soviet Union, in respect to certain of its European neighbors". I then went on to point out the practical effect of the Yalta agreement on Poland, Lithuania, Latvia, and Estonia, and I asked what good could possibly come from such an agreement. Unfortunately, at that time my words were not heard. The President, his administration, and apparently a large segment of public opinion, seemed to be fascinated by our alliance with bloody dictator of Russia.

Since that time, we have perhaps learned our lesson. I say perhaps, because there still seems to be those in the administration who are willing to accept the Russian aims and give in to Russian demands at every opportunity.

I believe that the Center of Lithuanian Associations in Omaha and similar groups are performing a worthwhile and constructive service in reminding us always of our past experience in dealing with Communist Russia. I have only praise for your steadfastness in keeping faith with your people in Lithuania. Like you, I am confident that Lithuania will not die, and at the next turn of the wheel, Lithuania will rise again to resume its glorious history.

I want to express my best wishes for the success of your commemoration ceremony. Sincelery yours,

HUGH BUTLER,
U. S. S. Nebraska.

"NAUJIENŲ" SKELBIMAI DUODA GERIAUSIUS VAISIUS

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

MERGINŲ ir MOTERŲ
LENGVAS DIRBTUVĖS DARBAS
ARTI JŪSŲ NAMŲ
Darbščioms, patikimom merginom mes siūlome šias progas:

- GERAS ATLYGINIMAS
- PASTOVUS DARBAS

Minimum 48 valandų darbo savaitė
Du poilsio periodai.
Hospitalizacijos planas.

- PELNU DALINAMĖS
- APMOKAMOS ATOSTOGOS

Modernūs įrengimai.
"Šeimyniška" atmosfera
Gera, patogi transportacija.

F. D. FARNAM CO.
4940 W. Flournoy St.
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

STENOGRAPHERS

We have several interesting positions open in our general office for good beginners and experienced people.

★ These are permanent positions with good promotional opportunities and benefits.

CAMPBELL SOUP CO.
2550 W. 35th St.
(Two blocks West of Western Ave.)

FEMALE
PAYROLL BUDGET CLERK

Some Experience Preferred
Able to Operate Calculator
40 Hour Week

CLERK TYPIST

To production control Department. Some Experience preferred. 40 hour week.

Good Starting Rate
Liberal Employee Benefits
Apply Employment Office

CONTINENTAL CAN CO.
3815 SO. ASHLAND

GENERAL OFFICE WORK
Filing, typing. Experience in transportation office helpfull.
Apply
CENTRAL WISCONSIN MOTOR TRANSPORT COMPANY
2029 W. Hubbard. SEeley 8-3477.

SECRETARIAL office work girl 18 to 25 for electronics manufacturer. Limited experience. 35 hrs. a week, 5 days a week. Loop office. Salary commensurate with ability.
Call
WHitehall 4-0040

NAMŲ RUOŠOS DARBUI
reikalinga pusamžė moteris. Gali miegoti vietoje arba vykti namo. Darbas prižiūrėti vaikus ir namų ruoša. Kambarys, valgis ir mokestis. Atsišaukite: Consolidated Records Manufacturers, 2154 So. Western Ave. CLiffside 4-6099.

COMPANY, manufacturing phonograph records, wants girls between ages of 18 and 35 for press machines. Will teach. Good working conditions, liberal salary. Apply Consolidated Records Manufacturers, 2154 So. Western. CLiffside 4-6099.

MOTERŲ IR MERGINŲ
Pilno laiko darbas mūsų VIRTUVĖJE
Darbo valandos 7 ryto iki 3 popiet. arba 12 (pietų) iki 8 vakaro.
Nuolatinis darbas
PRESBYTERIAN HOSPITAL
1753 W. Congress

IMMEDIATE POSITION
AZTEC LINES, INC.
Has immediate opening for SECRETARY
Experienced preferred. 5 day week. Good starting salary.
Tel. FRontier 6-5500. MR. SEELEY.

REFINED and neat appearing typist or stenographer. Excellent position for capable girl. Many employee benefits. Modern air conditioned office. Apply
CHICAGO METALLIC MFG. CO.
3711 So. Ashland Ave.
or call LAfayette 3-7800
for appointment.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

UŽ PIRMĄ teisingą pasiūlymą paaukosiu šiaučiaus biznį. 3127 South Union Ave., pirmas aukštas.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA vidutinio amžiaus pora lengvam darbui mažam (10 akrų) ūkyje arti Chicagos. Atlyginimas ir butas. Pageidaujamas patyrimas prie arklių ir vištų. Rašykite ar telefonuokite J. Rudack, 63rd St. ir Woodward Ave., Downers Grove, Ill. Tel. DOwners Grove 3646 M.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

WILLIAMS MFG. CO.
NEEDS
EXPERIENCED
TOOL and JIG MAKER
Permanent steady work.
Good wages
Day hours.
Apply
4242 W. Fillmore

PLASTER MAN and POLISHER WANTED
Young man 20 to 23 who is mechanically inclined. 40 hours a week. Apply at the Victor Dental Laboratory, 1579 Milwaukee Avenue. See Mr. Victor. ARmitage 6-6632.

1 ARC WELDER
1 BENDRAI PRIE MAŠINOS
patyrusio pagelbininko; pakankamai viršlaikio. Įvairios įstaigos naudos.
FOLEY and LAVISH ENGR. CO.
1235 South Campbell Ave.

KABINETŲ DIRBĖJŲ
galinčių taisyti baldus.
Gera proga.
Atsišaukite tuojau
JOHN M. SMYTH CO.
703 West Madison St.

FOR RENT—IN GENERAL
Bendrai—Rendai

NUOMOS 4 kambarių flatą tam, kuris pirks rakandus. Pigiai. Matyti savininką po 6 vakaro. 4631 South Paulina St.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

TREMTINIAI — vyras su žmona— vidutinio amžiaus — be vaikų — ieško buto prieinama kaina. Pageidaujama pietinėje arba pietvakarinėje miesto dalyje. Šaukti: YArds 7-3668.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON 2 dideli apšildomi kambariai be rakandų, su vonia, vedusiai porai, dviem vyram arba dviem moterim. Kreipkitės nuo 9 ryto iki 7 vak. Tel. VIncennes 6-1306.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ BARGENAI

1950 BUICK 4 durų sedan
'48 CHEVROLET sedan
'48 PLYMOUTH club coupe
'46 CHRYSLER sedan
'48 DE SOTO sedan
'50 CHRYSLER sedan

Ir daug kitokių gerų automobilių, ant kurių sutaupysite nuo $100 iki $500. Lengvais išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U will like us"
4030 ARCHER AVENUE

KAS NORI parduoti vartotą savo rankų automobilį geram stovyje, šaukit HEmlock 4-9816.

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEŽLAIŠKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų loto. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GRovehill 6-6588

MISCELLANEOUS
Įvairus

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koja minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: FRontier 4-6847.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"